

MAGYAR VENDÉGLŐS-

és

KAVES-IPAR

VI. évfolyam. Budapest, 1903. márczius 15-én. 6. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VI. ker., Bajnok-utoza 1. szám.

MATTONI-FÉLE GIËSSHÜBLER

legtisztább ogényes:
SAVANYU-KŰT

legjobb asztali- és üditő ital,
kítűnő hatásának bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és holyaghu-
rutnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Mattoni
Henrik
Budapest,

Teréz-körut 37.

CHAMPAGNE
Veuve Clicquot „Doux“
édes;
Veuve Clicquot England,
demi sec, félédes;

CHAMPAGNE:
Veuve Clicquot „Sec“,
száraz;
Veuve Clicquot „Dry“,
igen száraz;

Veuve Clicquot Ponsardin
à
REIMS.

Veuve Clicquot
„Brut“, ogész
száraz.)

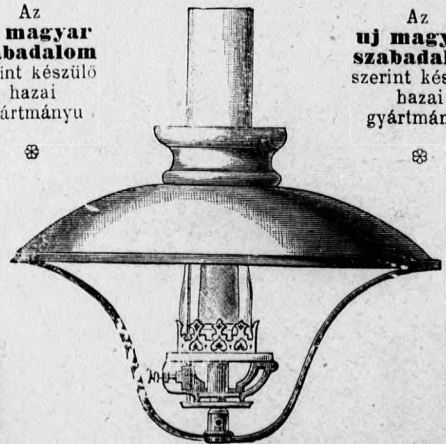
Veuve Clicquot
„Brut“, ogész
száraz.

Vezérképviselő:

Kraus Gottlieb Bécs I., Kärnthnerstrasse 21.

Az
uj magyar
szabadalom
szerint készülő
hazai
gyártmányu

Az
uj magyar
szabadalom
szerint készülő
hazai
gyártmányu

“DURABLE”
gázizzó harisnyák,

melyeknek fényereje és tartóssága
hasonlíthatatlanul nagyobb az eddigi
gyártmányoknál, igen olcsón kaphatók.

Gyár és szétküldési főtelep:

BUDAPEST, VII., Kazinczy-u. 53.

== Telefon 10-76. ==

A harisnyák fényerejéről meggyőződhetni a **VI. Teréz-
körut 24. sz. a. „EDISON“** kávéházban, mely
ezen iztőtestekkel van világitva.

DOMINO

SEC PEZSGŐ

PÁRISI VILÁGKIÁLLÍTÁS
1900
ARANY ÉREM

IRODA
BUDAPEST
ÜLLŐI ÚT 60.

BELATINI BRAUN A.
GYÁR: VELENCZE FEHÉR M.

1. Haggenmacher H. Sörfözde

6 MILLIÓ PALACZK

6 VI FORGALOMT

Palaczk Sör

Különlegességek:
**Szalonsör.
Maláta Sör.**

VED. JEL
GYÁRI JELTÖRTÉS

125.000 HECTOL,
ÉVI TERMELES

Megrendelési helyek: Budapeston V. Kádár-utca 5.
Haggenmacher Kőbánya-Haggenmacher Budafok.

A legfinomabb palaczk sör
a világhírű pilseni polgári sörfözde alap. 1842-ben

„pilseni ösforrás“
nevezetű gyártmánya.

Vidékre pasteurizálva küldetik, miáltal 4-6 heti tartósság biztosítva. — Budapestre házhoz szállítva. — Rendelvényeket szintugy hordósorra kérjük kizárólag címünkre, mint a magyarországi vezérképviselőhöz küldeni

— **MEZEY ÉS TÁRSA** —
BUDAPEST, IX., Ranolder-u. 4.

Telefon 58-60.

Alapított 1852-ben. Alapított 1852-ben.

Legjobb likör és rum beszerzési forrás:
Likör, rum, magyar (tokaji) és dalmát törköly, szilvórium és szeszes italok gyári áron kaphatók

Grauer Miksa
császári és királyi udvari szállítónál
Budapest, VIII., Kerepest-ut 45. szám, (Depot az udvarban jobbra.)

E lap tisztelt előfizetői a gyári árjegyzékből 5% árkedvezményt kapnak.

Cuba rum	literenként	74	krajczár
Orosz tea rum	„	80	„
*** orosz tea rum	„	100	„

Tiszta borszesz (alkohol) 96 fokos literje 88 krajczár.

Borszivattyukat, rögtön lejáró fedéllel, elsőrendű kaucsuk-tömölket, pasteurizáló- és különféle szűrőgépeket, dugaszoló- és palaczkupakoló-gépeket, továbbá a legkülönbözőbb színezett palaczkupakokat, parafadugaszokat, boros és söröspalaczkok stb. a pinczefelszereléshez szükséges cikkeket ajánl:

NAGY IGNÁCZ
pinczefelszerelési cikkek üzlete
Budapest, VII., Károly-körut 9. szám.

Saját palaczkupak-gyár

NAGY és WATZKE
PINGGAU.

RÓZSA SZÁLLODA KÖRMEND.
Olesó szobák, jó konyha, kitünő sörök, valódi balatonvidéki hegyi borok.
Hacker János, tulajdonos.

TELEFONSZÁM 218.

Kávéházi felszerelések

NOVÁGH KÁROLY
Budapest
IV., Egyetem-utca II. sz.

MŰ- ÉS DISZMŰ-ESZTERGÁLYOS, elefántcsont-tekegolyó és KÁVÉHÁZI JÁTÉKSZEREK készítője. Tajték- és borostyánkő, dohányzó-szerek, u. m. LIGNUM SANC-TUM-GOLYÓK, bábuk és sétatotok.
Javitások a legolcsóbb árszámítás mellett elfogadtnak.

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

— A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP. —

A SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSSÉGÉDEK ORSZÁGOS NYUGDIJ-EGYESÜLETE. — A DEBRECZENI SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — NAGYVÁRADI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — AZ ÚJVIDÉKI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A KASSAI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, KORCSMÁROSOK ÉS PINCZÉREK EGYSÉGE. — AZ ARADI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — SZEGEDI SZÁLLODÁSOK, KÁVÉSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A GYÓRI SZ. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, ITALMÉRŐK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A SZATMÁR SZ. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK ÉS PINCZÉREK EGYESÜLETE. — A POZSONY SZ. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK IPARTÁRSULATA. — A BUDAPESTI KÁVÉS-IPARTÁRSULAT.

HIVATALOS LAPJA.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK:</p> <p>Negyedévre . . . 3 korona Egész évre . . . 12 korona Félévre . . . 6 „ Egyes szám ára 50 fillér.</p> <p>Felelős szerkesztő: F. KISS LAJOS</p>		<p>Megjelen minden hó 1. és 15. napján</p> <p>Kéziratok nem adatnak vissza</p> <p>Főszerkesztő: Dr. Solti Ödön</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. ker., Bajnok-utca 1. Hirdetések felvétele ugyanott.</p> <p>Szerkesztő és kiadóhivatali főnök: Barta Béla</p>
---	--	---	--

Miskolcz és Pécs.

(F.K.L.) Két tősgyökeres, ősrégi magyar város felé fordul e napokban szakiparosaink figyelme. Ünnepre készül az egyik, csendben — minden feltűnést kerülve — egy nagy alkotásnak alapját veti meg a másik. De az ünnep — a *miskolczi szakiskola megalapítása* — nemcsak ennek a derék magyarérmelmű városnak ünnepe, hanem várvavárt kedves, ünneplő nagy napja Magyarország összes vendéglőseinek, és a másik közhasznú, emberbaráti munkája — a *nyugdíjgyesület pécsi választmányának megalakítása* — nemcsak e város szakiparosainak jövőjét teszi le biztos alapokra, hanem eredményében és következményeiben: karunk társadalmi konszolidációját van hivatva biztosítani.

Mindkét esemény, mely örvendetes jelenségkép helyeződik szembe a vidék jellegző tulajdonságával, a minden téren tapasztalható meddő tétlenséggel, jóval tülemelkedik a helyi események jelentőségének színvonalán és míg egyrészt megnyugtató érzéssel tölt el, hogy *ipari szakoktatásunk ügye, habár lassan, de folyton halad és fejlődik, nyer beltartalmában és mindinkább szélesebb terekre helyeződik át*, addig másrészt — és ennek értékét leginkább csak akkor becsülhetjük meg, ha iparunk nyomasztó anyagi viszonyaira gondolunk — *hatalmas térfoglalását látjuk annak az emberszerető törekvésnek, mely iparunkban nyugdíjgyesületünk létesítésére vezetett.*

A miskolczi szakirányú tanonciskola megalapítása és a pécsi nyugdíjválasztmány életbelépte ilyformán nem helyi érdekű részletjelenségek, hanem következményes eredményei annak a tervszerű és czélutdatos törekvésnek, melylyel iparunk legjobbjai évtizedekkel ezelőtt iparunk erkölcsi és anyagi boldogulásának útjait megszabták és a mely törekvésnek a budapesti, szombathelyi és debreczeni iskolákon kívül ime egy újabb oltárát köszönhetjük nemzeti közművelődésünknek Miskolczon, egy újabb várát anyagi létünk biztosítottágának Pécsen.

Egymás mellé állítva e két nevezetes eseményt s levonva a belőlük vonható következtetéseket, megnyugvással gondolhatunk a szakoktatási és nyugdíjgyesületi eszmék még eddig ismeretlen erőforrásaira, azokra a kiaknázatlan területekre, melyek mindkettőnek rendelkezésére állanak. Az öröm és ünnep pillanataiban ön-

kéntelen e területekre szegződik tekintetünk, az eredmény kivívásának pillanatában pedig a jövő feladatai tárulnak elénk, mert a megállapodás pillanata még nem érkezett el.

Miskolcz példája intő szózat arra, hogy Magyarország vendéglőseinek, ha iparukat a jelenlegi súlyos anyagi megpróbáltatásokkal küzdő helyzetéből kiszabadítani, neki azt a helyet, mely ezen iparágat jelentőségénél s különböző társadalmi, törvényhozási stb. vonatkozásainál fogva joggal megilleti igazán és komolyan megszerezni akarják, ha erkölcsi szükségkép érzik azt a törekvést, melynek végcélja, hogy iparunk a képesítéshez és engedélyhez kötött iparágak közé soroztassék: álljanak szívvel lélekkel a szakoktatás híveinek, terjesztőinek és napszamosainak sorába, hozzanak meg minden erkölcsi és anyagi áldozatot a szakiskolák szaporítása, fentartása és felvirágoztatása érdekében, mert ezek az iskolák, a szakszerű tudás és képzettség leg-hatalmasabb bizonyítékai, egyedüli útjai és módjai a képesítéshez kötöttségnek eléréséhez, annak bizonyításához, hogy ehhez az iparhoz tudás, szakszerű képzettség és hivatottság kell, s hogy ezek az iskolák azok, melyek — ha más nem is volna — ékesen szóló bizonyítékai annak, hogy a magyar vendéglősök nemcsak az igazi szakiparoktatásra adták meg az első példaadást, hanem saját példaadásuk nyomán nemzeti közművelődésünk kimondhatlan hasznára és előnyére mindegyretartó anyagi áldozatokra is készek. Iparunk szeretetének, hazaszeretetünknek, hasznos polgármunkáknak ékes bizonyosságai ez iskolák, segítő munkásai az állam ama köteles gondoskodásának, melylyel gondot viselni tartoznak a vendéglőspályára lépő serdülő nemzedék erkölcsi neveléséről és szellemi szükségleteiről s a mit helyette mi végzünk el és mi adunk meg. Köszönet derék miskolczi kartársainknak, hogy beleilleszkedve országos szövetségünk közmunkájába, e munka egy újabb, szép gyümölcsét segítették megérlelni.

Pécs, a legfiatalabb nyugdíjgyesületi választmány, újabb központja lesz bizonyára a vidék egy nagyterjedelmű kerületének, mely eddig a közérdekű törekvésektől majdnem teljesen távol állott, s ahol a nyugdíjgyesület eszméje egészen szüzi talajra talál. Kínálva sem tehetett volna alkalmasabb területre szert igazgatóságunk midőn figyelmét ide fordította. Itt még nem burjánzott túl, nem adott koreshajtásokat az egyesületi

élet, mint sok helyen, hol a tulbuzgalom s ujtásvágy az erőket szétforgácsolták, és a friss, kihasználatlan erők egymaguk adják, a siker biztosítékait. Reméljük, hogy a felpeszdlő munkakedv itt is, ott is nem muld szalmaláng lesz, hanem komoly és hosszú munkának komoly kezdete, melytől Miskolc és Pécs tetterős vezéremberei egy percze és soha, de soha sem fognak eltántorodni. A biztató és kedvező előjelek közt meginduló munkát lankadatlan kintartásnak, odaadó ügybuzgalomnak, szeretettel teli áldozatkészségnek kell követnie, mert csak az arathat áldást és sikert, ki nem hever s megkezdett útján törhetlen erővel tör előre! Így is legyen.

A korcsmatörvények revíziója.*)

Dr. Diószegi Győző.

Törvényalkotások korát éljük. Egymásután látnak napvilágot a nagyszabású törvényjavaslatok, mint a polgári törvénykönyv és perrendtartás tervezete, alig van nagyobb törvényünk, melynek módosításáról, u. n. novellájáról ne beszéljének a szakkörök.

Igy nevideálni akarják többek közt a végrehajtási eljárást, uzoratórvényeket stb. Mind igen helyes és üdvös dolgok ezek. Ámde mindeme szőnyegen forgó javaslatok nagyobb részénél van egy sokkal égetőbb kérdésünk, egy nagy bajunk, a minék törvényhozási uton lehető szanalása sürgetőbb mindeme szóban forgó ügyeknél. Ez a baj az alkoholizmus terjedése és pusztítása, a mit erélyes korcsmatörvényekkel lehetne kellő mederbe szorítani.

Lehet, hogy ezt az állami bevételek megéreznék, mert csak a szeszadóból évenként 60 millió korona folyik be, a többi szesz italokból ugyanannyi, úgy hogy 120 millió korona olyan tekintélyes összeg, a minék hirtelen csökkenése érezhető hiány lenne, talán ezért félnek az erélyes korcsmatörvényektől.

Ámde a pénzügyi politikának is kissé előbbre kell tekinteni, figyelembe kell venni, évenként hány adóalany megy tönkre Magyarországon az alkohol mértéktelen élvezete miatt. A delirium tremens potatorum szörnyű betegsége mint pusztít, a letartóztatási helyiségekben levőket jórészt az alkohol vitte be.

Elszörnyűködnék, ha statisztikai kimutatás lenne arról, hány magyar állampolgárt tesz tönkre évenként fizikailag, vagyoniilag és erkölcsileg az átkozott alkohol.

És mit tesz a törvényhozás és kormányzat az iszákosság terjedése ellen? Ugyszólván semmit. Pedig nagyon sokat tehetne.

Mindenekelőtt a korcsmák számát apasítani, az italmérési eng délyt garanciákhoz kötni s az ilyen üzleteket erős hatósági ellenőrzés alá kellene helyezni.

A bűnügyi statisztikában egy rovatot sem szántak annak kimutatására, hány embert mentenek fel évenként beszámíthatatlanság czimén, mert tettét teljesen részeg állapotban követte el, hány elitélnél volt enyhítő körülmény a megbotránkozást itasság?

Iszákosság ellen irányuló törvényeink nem alkalmasak e czélra. A kihágási büntető törvénykönyv 84. és 85. §-ai intézkednek erről. De hogyan? Az előbbi bünteti azt, »aki nyilvános helyen botrányt okozó részeg állapotban jelenik meg«, az utóbbi a korcsmárosokat bünteti, akik részeg embereknek tovább is italt adnak, visszaesés esetén az üzlet folytatásától is eltiltatván.

E törvények az iszákosság csökkentésére legkevésbé sem alkalmasak, mert az előbbi eltekintve attól, hogy a büntetés nevetségesen csekély s a visszaesésről nincs gondoskodva, a büncselekmény egyik kriteriumává a megbotránkozást tette. Ugyan ki botránkozik

*) A »Tiszántul« f. évi márczius hó 4-iki számából.

meg azon, ha vásár alkalmával részeg embert lát? Bizony senki, mert mást alig látunk. Vagy talán Bihar-megye nemzetiséglakta falvaiban feltűnő, ha ünnepnapon egy részeg ember szitkozódik az utcán? Dehogy! Hiszen az ünnepet az egész falu férfi-népe a korcsmában tölti, az előljárással élükön, az asszonyok pedig otthon szüresölnek az éltető nedűt, estére aztán készen vannak.

A másik szakasz pedig igazán drákói. Ha e törvényszakaszt alkalmazták volna, ma széles Magyarországon minden korcsma be volna csukva. Így aztán a gyakorlat úgy segített a bajon, hogy egyik törvényszakaszt se veszik komolyan, aminthogy nem is lehet.

Pedig egy erélyes korcsmatörvény sokat segítene a bajon, ha a részegség maga is büntetendő volna, a visszaesés szigorú megtorlásban részesülne s gondoskodnának e törvények végrehajtásáról, illetve alkalmazásáról. A közbiztonsági közegeknek, különösen a vidéki csendőrörsöknek szigorú kötelességük tennék minden egyes esetben a feljelentést s a megtorlást a kir. bíróságokra bízni, ne mint most a közigazgatási hatóságokra. Mert bármennyire is tiszteljük közigazgatási tisztviselőinket, de ők az igazságszolgáltatást csak mellékesen gyakorolják, nekik más a főhivatásuk; s a törvényhozás is, ha valamely megtorló intézkedés erélyes végrehajtását kívánja, azt a kir. bíróságok hatáskörébe utalja, mint az anyakönyvi kihágásokat, melyek pedig természetüknél fogva igazán odataroznának, mert az anyakönyvvezetés feletti felügyeletet is a közigazgatási hatóságok gyakorolják.

E megtorló intézkedések nem ellenkeznek az egyéni szabadsággal, az egyéni szabadság és alkotmányosság igazi hazájában Angliában, hol pedig az iszákosság koránt sincs úgy elterjedve, erélyes korcsmatörvények vannak és gondoskodva van azok szigorú végrehajtásáról is. Erre lenne szükség nálunk is.

A „Budapesti Szállodások és Korcsmárosok Ipartársulata“

minden héten pénteken

társas reggelit

tart. A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

1903. márczius 20-án

Kovács E. M. vendéglőjében
(Kossuth Lajos-utca, Nemzeti Casino).

1903. márczius 27-én

Potzmann Mátyás vendéglőjében
(IX., Üllői-ut 6. sz.)

China- es alpacca-ezüst szálloda-, kávéház- és vendéglő felszerelések

legolesőbban és legjobb minőségben jótállás mellett

Szandrik ezüstáru-gyár

közp. főraktáránál

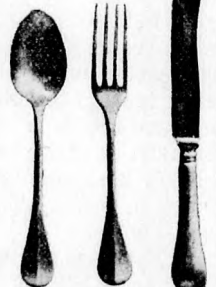
Budapest, Kossuth Lajos-u. 6. l. em.

Saját arany- és ezüst-bányák.

Gyártelep: ALSÓ-HÁMOR (Bars megye).

Évöszközök alpaccaból:

12 db asztali kanál K. 10.50	12 db kávéskanál K. 5.20
12 „ „ villa K. 10.50	12 „ „ moccanál K. 4.20
12 „ „ kés... .. K. 11.40	1 „ „ levesmerő kanál ... K. 3.42
12 „ „ dessert „ K. 9.20	1 „ „ tejmerő kanál K. 1.63
12 „ „ „ villa K. 8.70	1 „ „ főzőlékmerő kanál K. 2.63

A miskolczi pinczér-szakiskola megnyitása.

Budapest, Szombathely, Debreczen után tehát megnyiták a miskolczi pinczértanoncz-szakiskola kapui is! A magyar vendéglősök haza- és iparszeretete imé a negyedik áldozati oltáron is felgyújtotta a hazaszeretet, a tudás és a műveltség lángjait, hogy azok ott a haza javára, a vendéglős-ipar dicséretére magasan lobogjanak. Nem kis dolog ez, mert bármely lényegtelennek látszik tán e momentum az első tekintetre az avatatlannak szemében, ép oly fontos, ugy tanügyi, mint társadalmi szempontból, mert hiszen arról van szó, hogy itt ez ujonnan megnyitott iskolában, mely mint már említettük, a *negyedik szakirányú iskola* ez országban, a természetszerűen folyton fejlődő vendéglői ipar jövő nemzedékét neveli s az értelmiség oly magas fokára emeli, mely méltó nemzeti, magyar alapját képezi a jellegénél fogva bátran internationálisnak nevezhető vendéglős-iparnak.

E tények fontosságának teljes tudatában az országos pinczér-egyesület miskolczi választmánya, élén Ausländer Gyula elnökkel, sem áldozatot, sem fáradságot nem kimélve 1903. márczius hó 10-ikét valóságos ünneppé varázsolta, melyen Miskolcz város társadalma osztatlanul vett részt.

A miskolczi pinczértanoncz-iskola megnyitásának lefolyásáról tudósítónk az alábbi részletekben számol be:

Miskolcz, 1903. márczius 10.

Mint részleteiben az egész ünnepély lefolyása, oly imponzáns volt a miskolczi szakiskola megnyitásának első ünnepi momentuma: a vendégek fogadtatása is, mely már reggeli 9 órákor kezdetét vette.

A fogadtató küldöttségben részt vettek: Ausländer Gyula elnök, dr. Flamm Dezső, dr. Solti Ödön, Lédig Árpád, Horkay Elemér, Sipos Jenő, Dicker Géza, Kardos Arnold, Boros Ferencz, Gerzsabek Károly, Bokros Károly, ifj. Bokros József és Mock János.

A kassai és sátoralja-ujhelyi vendégek fogadtatása után délelőtt 11 óra 40 perczkor a budapesti vonatot fogadta a küldöttség, mely vonattal a székes-fővárosi elsőrendű szálloda tulajdonosai közül Gündel János a „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetségé”-nek és a budapesti szállodások ipartársulatának elnöke, Stadler Károly az orsz. szövetség idegenforgalmi szakosztályának elnöke, Glück Frigyes a szakoktatási ügyosztály elnöke, Bokros Károly, az orsz. nyugdíjügyesület elnöke, Pelzmann Ferencz, Förster Konrád, és még több igen előkelő országos egyesületi vezérferfiak kíséretében Mártonffy Márton miniszteri osztálytanácsos, az országos ipariskolák főigazgatója és Walter Károly, a budapesti szakiskola igazgatója érkezett meg. A miniszteri kiküldöttet a Perronon Ausländer Gyula üdvözölte, szívélyes szavakban mondva „Isten hozott!”, mire röviden Mártonffy Márton válaszolt és kijelentette, hogy annál örömebb jött Miskolczra, mert e város is azok közé tartozik, melyek nem koldulva sehonnán sem támogatást, önerejükkel teremtik meg üdvös intézményeiket. Ezután a városba való bevonulás következett. A kijáratnál Radics Lajos zenekara a Rákoczy-induló lelkesítő hangjaival fogadta az érkezőket, kik kocsikra szállva s a hosszú kocsisort egy kaczkias csengő-szeres számos négyes fogat nyitotta meg, melyen Mártonffy Márton miniszteri osztálytanácsos és Ausländer Gyula elnök érkeztek meg elsőnek a lobogódiszes Korona-szálló elé, hol ekkorára már nagyszámú érdeklődő közönség lepte el az Erzsébet-tér és a Korona előtti járdákat.

A Korona-szállóban.

Elsőként Reidinger Béla szálloda-tulajdonos és Pfenning József díszelnökök üdvözölték a vendégeket s ezután az elszállásolás következett.

Déli 12 órákor a miskolczi vendéglősök és keresztesek egyesülete tisztelgett Gündel János és Glück Frigyesnél, kiket meleghangu beszédben Klein Samu alelnök üdvözölt.

Ezzel a délelőtti tisztelgések sora véget érven, délutáni 2 órákor kezdetét vette a „Gazdakör” helyiségeiben

a díszebéd,

mely ugy a látogatottság, mint fényes voltával méltán illeszkedett be ebbe a keretbe, melyben a „Miskolczi pinczér-szakiskola” megnyitásának ünnepe általában lefolytak.

A fényesen sikerült banketten az asztalfőt Mártonffy Márton miniszteri osztálytanácsos foglalta el, míg a vármegye képviselőjében dr. Taruay Gyula alispán, a város képviselőjében dr. Szentpáli István polgármester, dr. Kun József városi főjegyző, Gündel János a magyar kir. pénzügyigazgatóság részéről Kedves István pénzügyigazgató, Stadler Károly, továbbá Radvány István kir. tan., Hidvéghy Benő kir. tanfelügyelő, Bokros Károly és Walter Károly, Koós Soma kereskedelmi tanácsos, Gálffy Ignác kereskedelmi iskolai igazgató, Glück Frigyes, Blépászky Béla főispáni titkár, Pelzmann Ferencz és dr. Solti Ödön, dr. Gencsi Samu ügyvéd, Förster Konrád, Sugár Ignác kamarai titkár és a helyi sajtó képviselői jelentek meg. Jelen voltak ezenkívül:

Ausländer Gyula, Ausländer Henrik, dr. Ábrahám Dezső, Bátorffy Ferencz, Baruch Gyula, Boros Ferencz, Bartos Béla, Burger Ignác, Breiner Hermann, Dunay Sándor, Drucker Géza, Ehm János, dr. Flamm Sándor, dr. Flamm Dezső, Francois Császár, Friss Vilmos, Grünwald Marcell, Guttmann Emil, Horváth János, Hauer Bertalan, Karla Bertalan, Kopácsy Béla, Kardos Arnold, Katona Mór, Kovács E. M., Ketter Háróly, ifj. Konecz Ferencz, Kalocsay Zsigmond, Lédig Árpád, Löffler Béla, Mayer József, Mock János, Márkus Jenő, Neumann Adolf, Olmossy József, dr. Prihradny Miklós, Putnoki Antal, Pick Jakab, Polster Adolf, Paczauer Samu, Rumpold Gyula, Reidinger Béla, Reisz Ernő, Siposs Géza, Siposs Jenő, Weidlich Pál.

A banketten az első felköszöntőt dr. Tarnay Gyula alispán Ő Felsége a királynak mondotta s ezt a felköszöntőt a jelen voltak állva hallgatták végig.

Majd szívélyes szavakban, a vendégszeretet őszinte hangján Ausländer Gyula a vendégekre üritette a poharát. Siposs Jenő a védnökökre és díszelnökökre mondott toasztot, míg Weidlich Pál a sajtó képviselőit éltette. Boross Ferencz Hidvéghy Benő kir. tanfelügyelőt éltette s Putnoki Antal a „Magyar Országos Pinczér-Egyesület” tagjaira mondott felköszöntőt.

Ezzel véget ért a hivatalos toasztok sorozata, mely után elsőnek Mártonffy Márton miniszteri osztálytanácsos határos szavakban ismertette a pinczér-szakiskola hivatását, s ez új intézmény boldogulására üritette poharát. Kovács József dr. mint a sajtó munkása szólalt fel s a becületes, kitartó munka embereire üritett poharát. Majd dr. Gencsi Samu Kedves István pénzügyigazgatót éltette, Kedves István pedig szívélyes szavakban dr. Szentpáli István polgármesterről emlékezett meg.

Zajos éljenzés és lelkes tapsok kulforrása volt dr. Szentpáli István beszéde, melyben Magyarország pinczéreit általában, a miskolczi pinczéreket különösen, mint a folyton fejlődő vendéglős-ipar jelentőségeltjes tényezőit éltette.

Ezután Gündel János emelkedett fel szólásra s lelkes hangon a pinczériskolák megteremtőjét Glück Frigyeset éltette. Ekkor már erősen 4 óra felé járt az idő, mely a pinczériskola megnyitásának határéjéül volt kitűzve s így Mártonffy Márton Glück Frigyeset kérte fel még egy rövid toasztra, kijelentvén, hogy ezután át fognak térni a mai nap hivatalos aktusának lebonyolítására.

A felszólításnak engedve Glück Frigyes mondott ezután felköszöntőt a megnyitandó szakiskola céljának elérésére s végül Sipos Jenő Ausländer Gyula elnököt és a vezetőséget általában köszöntötte fel talpraesett beszédben.

A disztrakoma ótrendje a következő volt:

	Erőleves		
	Old Sherry		
	Tok tartár mártással		
	Egri vörös		
	Angol roastbeef körözve		
	Miskolczi fehér		
	Kappan vegyes salátával és francia befőttel		
	Louis Francois pezsgő		
Parfait	Giardinetto	Fekete kávé	Likőrök
Martell cognac	Benedictiner	Curaçao	

Ekkor asztalbontásra került a sor és a nagyszámú társaság tagjai újból kocsikra ültek és élükön a hivatalosan szereplő

férfiakkal a kereskedelmi iskolához hajtottak, melynek természetrajzi termében kezdetét vette

a szakiskola megnyitása.

A hivatalos aktust *Hidvéghy* Benő királyi tanfelügyelő kezdetre meg, ki mindenekelőtt *Mártonffy* Márton miniszteri osztálytanácsost, mint az országos ipariskolák főigazgatóját üdvözölte, majd magas szárnyalású beszédben vázolta a megnyitandó szakiskola céljait, fontosságát és végül az iskolát, melynek megnyitásán már 24 növendék is jelen volt, átadta *Gálffy* Ignácznak, mint a kereskedelmi iskola igazgatójának.

Mártonffy Márton miniszteri osztálytanácsos, mint miniszteri kiküldött lelkes meggyőző szavakban vázolta a pinczér-szakiskola hivatását, mely fontos nemcsak azért, mert az első lépcsőt képezi a vendéglős-ipar képesítéshez kötöttségének, hanem fontos társadalmi szempontból is, mert alapját képezi a középosztály oly módon való megszilárdításának, hogy ez erős pozíciót teremtve magának a társadalomban, bizvást átvághassa azt az úrt, mely most még a kaszt-rendszer révén az egyes társadalmi osztályok között tátong.

Gálffy Ignác kereskedelmi iskolai igazgató a szakiskola megnyitása fölötti örömeinek adott rövid szavakban kifejezést s kijelenti, hogy bizton reméli, miszerint a mai ünnep megtermi a maga méltó gyümölcsét, a mihez mindazok, kiknek kezeibe a vezetés van letéve, becsületes munkásságukkal hozzá fognak járulni.

Eme viharos tapssal és perczekig tartó lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után *Ausländer* Gyula mondott valóban magas színvonalon álló beszédében köszönetet a hivatalos részről megjelenteknek, majd a maga részéről ünnepélyesen ígértet tesz arra, hogy a miskolci pinczériskola fontos hivatásának tudatában ernyedetlen szorgalommal fog törekedni célja elérésére.

A hivatalos aktust *Glück* Frigyes magas szárnyalású, költői szépségekben gazdag és lelkes éljenzéssel fogadott beszéde fejezte be.

A miskolci pinczér-szakiskola megnyitása alkalmából az országos pinczér-egyesület miskolci választmánya a következő üdvözlő sürgönyt küldötte *Wlassits* Gyula közoktatásügyi miniszterhez:

„Nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk! A magyar országos pinczér-egyesület miskolci választmánya szakirányú tanoncziskolájának ünnepélyes megnyitása alkalmából szívől üdvözli Nagyméltóságodat, mint a magyar kultúra lelkes bajnokát. Mély tisztelettel *Ausländer* Gyula, a helyi választmány elnöke.

A bál.

Este 9 órakor vették kezdetét a Korona-szálló nagytermében a bál; a melyen ugy katonai, mint polgári társadalmunk számos előkelősége jelent meg.

Tíz óra tájban érkeztek meg a bálányák: *Sissáry* Gyuláné, dr. *Tarnay* Gyuláné, dr. *Gencsi* Samuné, dr. *Markó* Lászlóné és *Reidinger* Béláné, kiket a rendezőség a *Rákoczy*-induló hangjai mellett vezetett be a terembe.

Ezután a bálányák felvonulásával az estély megnyitván, a cs. és kir. 65. gyalogezred zenekarának hangjai mellett kezdetét vette a táncz, melyhez a zenét *Radics* zenekarával felváltva szolgáltatatta.

Jelenvolt hölgyek névsora:

Asszonyok: *Baruch* Gyuláné, *Deutsch* Adolfné, *Dickerné*, dr. *Gombosné* Miklóssy Ilona, *Feketéné* Kövessy Ilona, dr. *Glanz* Gyuláné (Szikszó), *Gerzsebek* Károlyné, *Haller* Albinné, *Kiss* Ödönné, *Klein* Samuné, *Kardos* Arnoldné, dr. *Kovács* Józsefné, özv. *Kovácsné*, *Lázár* Miksáné, *Lázár* Miksáné, *Máté* Józsefné, *Mock* Jánosné, *Pusch* Antalné, *Rumpold* Gyuláné, *Steiner* Józsefné, *Sugár* Ignáczné, *Spiro* Sándorné, *Schwarz* Bertalanné, *Ujhegyi* Józsefné, *Wechsler* Mórné.

Leányok: *Alanyi* Hajnalka, *Baracsy* Rózsika, *Cserey* Irma, *Kardos* Zsófia, *Krausz* Emilia, *Spiegel* nővérek, *Tábory* Frida.

A fényes tánczestély a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig tartott.

KÁRPÁTI BOROVICSKÁT

valódi saját főzést ajánl
bármily mennyiségben ==

Steiner és Löwy

Beszterczebányán,

borovicska-, szilvórium-, bor-
seprű-főzde, likórkülönleges-
ségek és rum gözgyára. ==

TÁRCZA.

A kávé eredetéről*.)

A kávé Konstantinápolyban és Európában. Milyen hatást tulajdonítottak neki?

(Vége.)

Konstantinápolyba 1555-ben jutott el a kávé. — A fentemlített arab kézirat szerint ez évben két kávéházat nyitottak a török fővárosban. E helyiségekben bizonyos fényűzés volt, még pamlagok is voltak bennük. Eleinte a dologkerülők látogatták, később a tudósok s költők. Néha 20—30 embert lehetett ott látni, kik kellemesen mulattak.

Lassanként mind jobban hódított a kávé a törökök közt. A legtöbbször állottak ellent az egyház különböző állású emberei. Ezeknek sikerült is III. Amuráduktól rábírnunk, hogy az összes kávéházakat csukassa be. Az volt az ok, hogy a hivek a kávéházak miatt elhanyagolják a vallásos kötelességeiket s a mecsetek látogatását. — Ez a tilalom is rövid ideig tartott valamint a IV. Mahomet alatt kiadott hasonló tartalmu rendelet. Már II. Mustapha okosabb volt mint elődei, ő hasznot húzott a kávéfogyasztásból, azt megadóztatván, s így megtöltte pénztárát a nélkül, hogy az alattvalók elégedetlenkedtek volna.

De hagyjuk el a keletet s lássuk, hogy a törököknek annyira kedves ital, hogy jutott be Európába s itt milyen fogadásban részesült.

Már a tizenhatodik század végétől kezdve több uti leírásban van szó a kávéról, annak csodás hatásáról, főképpen az álmatlanság s nehéz emésztés ellen való kiválóságáról.

Herbert Tamás 1626 táján ezt írja róla: „A persák semmit sem szeretnek annyira, mint a coho-t vagy kofát, a melyet a törökök és arabok kafénak, vagy kananak neveznek. Azt mondhatni, hogy az alvilági Stix vizéből kapták ezt az italt, annyira fekete, sűrű és keserű.“ Nagyon egészségesnek mondják, ha forrón isszák, mert oszlatja a bűt, szünteti a haragot, örömet szerez és csodálatosan elősegíti a vérképződést. Mindemellett, nem annyira e kiváló tulajdonságai miatt becsülik, mint a hagyomány miatt, a mely szerint Gabriel arkangyal azért találta fel és készítette el, hogy a derék

*.) A megelőző közlemény lapunk f. évi márczius hó 1-számában jelent meg.

Mahomet gyengülő erőit restaurálja. Mahomet maga dicsekszik is, hogy valahányszor kávé ivott, tüstént elég erősnek érezte magát, hogy negyven férfit lefegyverezzen s még negyvennél is több asszonytól meg ne ijedjen . . .

Hogy a kávé mikor jutott Európába, pontosan megállapítani nem lehet. Valószínű, hogy Velenczében ismerték meg először.

Némelyek szerint 1616-ban, mások szerint csak 1651-ben került először Londonba, de bebizonyítva nincs.

Bizonyosnak látszik azonban, hogy Franciaországban először a Marseille-iek ismerkedtek meg vele.

Tényleg 1660 tájt a keletről visszatérő utasok és tengerészek kezdik Marseille-ben divatba hozni, a hol 1671-ben már meg is nyílt az első kávéház, melyet rövid idő múlva több is követett.

De Európában is nevenséges üldözéseknek volt eleinte kitéve. Itt a kormányok és az egyház megtürik, de azonban ellenségeivé lettek az orvosok.

Szörnyű betegségekkel fenyegették azokat, a kik elég esztelenek lennének e veszedelmes itallal élni.

Mikor látták, hogy ijesztgetésük nem használ, elhatározták, hogy ünnepélyesen, doktori értekezésben fogják megtámadtatni az ellenséget.

1679. február 27-én a marseillei városházában folyt le a nagy vita. A feltett kérdések közül az egyik így hangzott:

Ártalmas-e a kávé Marseille lakosainak?

A jelölt mindjárt értekezése elején megállapította, hogy a kávé mindenütt a hova csak behatolt, olyan erős zsarnoki szokássá, olyan heves szenvedélylélyé lett, hogy minden figyelmeztetésnek, sőt üldözésnek ellent tudott állani.

Már köztünk van, tevé hozzá, s kevés hiányzik, hogy a neki tulajdonított kiváló sajátságai miatt kiszorítsa a bort, bár sem szine, sem ize, sem illata, sem lényege, sem összes tulajdonságai e kitünőtialnak még a seprőjét sem közelíti meg. Ezután hosszasan fejtegeti a kávé káros következményeit. Idegek löknretevése, gutaütés, erővesztés, szörnyű megsoványkodás szoktak szerinte bekövetkezni a gyakori élvezete után.

Természetesen a válasz végeredményében az, hogy a kávé nagyon ártalmas Marseille lakosainak.

A jó doktorok hiába értekeztek, hiába erőlködtek, hogy ezt a minden baj ellen általános szerül használt folyadékot meggyűlöltessék, nem értek czélt. Mind jobban terjedt a használata. Eleinte csak czukor nélkül itták, csak később tettek bele czukrot s még később jöttek rá, hogy tejjel keverve milyen felséges az élvezet.

Hazánkba elég hamar jutott el a kávé ismerete. Már a 17. században a törökökkel való gyakori érintkezés következtében eléggé ismeretes volt. Hiszen Thököly Imre embere 1683-ban ezt mondja: „Kávém és főt étkem lenne talán nekem.“ A Rákóczy-kor egyik vitéze meg így gunyolja a törököt: „Majd sok török test lesz édes, kiknek nem kell kávéleves.“

De a kávé, mely eleinte erős nem közt hódít, csakhamar a nők kedvelt italává lett. Ezt bizonyítja ez a 18. századból fennmaradt asszonykorholó litánia, a melynek értelme így hangzik:

„Te kávévesztegető, jobbitsd meg magadat!“

Ma már, igen sokan vesztegetik, illetőleg vesztegetjük a kávé s különösen a délutáni kávézások alkalmával sokszor lehetne az emberszólás gyakorlásával oly könnyen összeegyeztethető kávéfogyasztás alkalmát odakiáltani úgy a márványasztalok körül ülő uraknak mint a modern kávéjousos asszonyainknak:

„Ti kávévesztegetők, jobbitsátok meg magatokat.“

N. K.

Jó szolgálatot vélünk tenni előfizetőinknek azzal, hogy lapunk mai számához a „**KÉPES HETI KRÓNIKÁ**“-nak, ennek a kitünően szerkesztett és élénk tartalommal bíró képes hetilapnak legujabb számát azzal a figyelmeztetéssel mellékeljük, hogy mindazok, kik lapunkkal bárminemű összeköttetésben vannak, a „**KÉPES HETI KRÓNIKÁ**“-t **egész évre csupán 2 forintért** kapják, ha az előfizetési összeget a nevezett lap kiadóhivatalához **Budapestre, V. ker. Ferencz József-tér 6. sz. alá beküldik.**

Ez a minden szombaton megjelenő képes ujság oly jó tartalmu és oly olcsó, hogy **bármely drágább képeslapra szóló előfizetést fölöslegessé tesz.**

• **TÁRSULATOK** •
• **EGYESÜLETEK** •

A „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége“
közleményei.

M. kir. pénzügyigazgatóság rendelete.

6596
VII—1903. szám.

A „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetségének“
képviselve Gundel János elnök által

Budapest.

Pozsony szab. kir. városi szállodások, vendéglősök, koresmárosok és kávéosok ipartársulatának a pozsonyi szőlőtermelők által üzött törvényellenes kimerés és korcsmáltásra nézve tett panasza tárgyában a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumhoz benyújtott kérvényére értesítettik az orsz. szövetség, hogy a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium az 1903. évi február hó 6-án kelt 80724/902. számú rendelete szerint a panaszos beadványt figyelembe vehetőnek nem találta, mert az 1895. évi június hó 21-én kelt 44116. számú pénzügyminiszteri rendelet alapján a „Szőlőművesek egyesülete“ *nevére* kiadott 30 *korlátlan* (és nem korlátolt), italmérsi engedély kigyakorlása körül a legkisebb szabálytalanság sem volt észlelhető és mert az engedélyezett jogositványt az egyesület tagjai felváltva fentnevezett rendelet feltételeinek megfelelőleg gyakorolták és gyakorolják.

Együttal értesítettik továbbá, hogy amennyiben bármily irányu visszaélésnek jönne tudomására, azt az elkövető egyesületi tag nevének megjelölése mellett hozza a pénzügyigazgatóság vagy pénzügyminiszterium tudomására, amelynek alapján a visszaélés szigorú vizsgálat tárgyává fog tétetni és a kihágás szigoruan fog büntettetni. Ezen határozatról a pozsonyi szállodások, vendéglősök és koresmárosok, kávéosok ipartársulata értesítettett.

Pozsony, 1903. február hó 12-én.

Kunst. s. k.

A „Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávésségédek orsz. nyugdíjgyesülete“ közleményei.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Budapesten 1903. évi február hó 28-án a Szállodások, Vendéglősök, Kávéosok, Pinczerek és Kávésségédek Országos Nyugdíjgyesülete igazgatóságának a központi irodában d. u. 1/55 órákor tartott rendes havi üléséről.

Jelen voltak Bokros Károly elnök, Sztanoj Miklós alelnök, Gundel János tiszteletbeli tag, Petanovics József, Mitrovácz Adolf igazg. tagok, François Lajos, Kommer Ferencz, Mayr József felügyelő-bizottsági tagok, dr. Solti Ödön jogtanácsos, Barta Béla,

F. Kiss Lajos szerkesztők, Várady Rády János, a „Vannak* kártyagyár tulajdonosa és Weisz Zsigmond, ennek főelárusítója.

987. Elnök az ülést megnyitja és napirend előtt szívből üdvözlí François Lajost, ki most tért vissza hosszabb külföldi utazásából; üdvözlí főképp azon alkalomból, hogy Budafok község polgárainak becsülete és szeretete oly eklatánsan nyilatkozott meg, midőn François Lajost egyhangulag a községi bírói tisztségre megválasztották.

Az igazgatóság legőszintébben csatlakozik az elnök üdvözléséhez.

988. Elnök felolvastatja az előző ülés jegyzőkönyvét, melyet az igazgatóság jóváhagyólag hitelesít.

989. Jogtanácsos bemutatja a 964. sz. határozat alá utalt 3000 kor. elhelyezési okmányait és a február havi bevételekből 2450 kor. átutalását kéri, mit is az okmányok betekintése után az igazgatóság elrendel.

990. Jogtanácsos bemutatja a 985. határozattal kiutalt 1030 korona elszámolási okmányait, melyek betekintése után az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi.

991. Jogtanácsos jelenti, hogy a 974. sz. meghagyás folytán felhívta a temesvári választmány a 20 kor. utiköltség elszámolására; a választmánytól beérkezett értesítés szerint a lugosi tagok tagdíjainak beszedése végett a titkárnak át kellett menni Lugosra s ez alkalommal merült fel a 20 kor. kiadás.

Az igazgatóság a jelentést ezuttal tudomásul veszi, utasítja azonban a választmányt, hogy jövőben a sürgetést levél útján intézze el, mert oly kiadásokat a kezelési alap egyáltalán el nem bír, s főképp mert a Lugosról beszédhető tagdíjak összegével arányban nem áll.

992. Jogtanácsos jelenti, hogy a 975. sz. határozat folytán felhívta a szombathelyi választmányt a hiányszónak mutakozó összeg tárgyában felvilágosítás adására. Bemutatja e választmány „nov. 14-ről” keltezett, de bizonyos csak február 7-ike után tartott (mert hisz ebben válaszolnak a február 6-án hozzájuk intézett levélre) ülésről felvett jegyzőkönyvet, mely szerint a pénztáros a beszedett tagdíjakat elszámolás nélkül küldötte be, s a 62 kor. 70 f. nem az október, hanem a november havi tagdíjat képezi, melyről a jelen „november 14-iki” jegyzőkönyv kapcsán számolnak el.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, utasítja azonban a választmányt, hogy zavar elkerülése okából a jegyzőkönyvet mjndég azon napról keltezzék, melyen az ülést tényleg megtartották és hogy a hátralékos tagdíjakat késedelem nélkül szedjék be.

993. Jogtanácsos jelenti, hogy Saláta Gyula a 980. sz. határozat ellen a közgyűléshez felebbezett.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, s a felebbezés tárgyalását a közgyűlés napirendjére kitiízi.

994. Jogtanácsos beterjeszti a budapesti választmány jegyzőkönyvét; jelenti, hogy e választmány február hóra 1012 K. 97 f.-t vett be, mely összeget az igazolt kiadás levonása után beküldöttek és hogy Mitrovác alelnök indítványára a titkári hivatalos órák rendszeresítése tárgyában intézkedett.

Az okmányok betekintése után az igazgatóság a jelentést tudomásul vette.

995. Jogtanácsos bemutatja a kassai választmánynak 1903 február 12-én tartott közgyűlés jegyzőkönyvét; a választmány 1902. évi működésének hü tükrét Greiner Márk, e választmány érdemes pénztárnoka által szerkesztett és s közgyűlés elé terjesztett következő évi jelentés adja:

1. 1902. évi június hó 1-én (vagyis 1901. évi decz. 31-én az Orsz. Nyugdíj-Egylet kassai fiókjának volt 51 tagjai 1902. évi decz. hó 31-én ugyancsak 51 tag konstátálható. Az év folyamán belépett 16 tag, kilépett 16 tag.

2. a) Nyugdíj-emelés iráni folyamodott egy tag; b) leszállítás iránt ez évben nem történt kérvényezés; c) nyugdíjigényes és katonai kötelezettséget végzett 1 tag; katonai kötelezettség teljesítésére bevonult 1 tag.

3. Tagsági díj czimén befolyt az 1902. évben 4196 K. 22 f.

Beiratási díj czimén ... 116 „ — „

A kassai választmány egész évi bevétele

tehát ... 4312 K. 22 f.

Ezen bevétellel szemben a kiadási rovat

ekkén' alakult ... 230 „ 44 „

Maradvány: vagyis az 1902. év folyamán a tek. Központi Igazgatóságának, — a mint ezt a chequekönyv átvételi szelvényei igazolják, felküldtetett ... 4081 K. 78 f.

Örvendetes tudomásul hozhatom tehát, hogy az előző, vagyis az 1901. évi eredménnyel szemben többlettük van, amenyiben az 1901. évi eredmény 3867 kor. 16 f. az 1902. évi 4081 korona 78 fillér, és így a leolyt év 214 kor. 61 fill. többletet tüntet fel.

Bár nem óriási összeg ez, de mégis —, a mely tehát az Országos Nyugdíj-Egylet kassai választmányának fokunkint való haladását jelzi.

En azonban, mint pénztáros, ki — dicsekvés nélkül legyen mondva — az egylet helyi fiókjának anyagi ügyeit szoktam nyelbe ütni — én ez alkalommal arra figyelmeztetem a t. nyugdíjegyleti tagokat, hogy köteles tagdíjilletményeket ezentul is oly buzgón, illetve ezentul még buzgóbban tegyék le arra az oltárra, amelyen való áldozás, ha a j-lenben nem is adja meg a fény, a pompa, a teljes megelégedettség, sőt talán még a legszerényebb polgári kiélhetősé feltételeit sem, de a jövőben, melybe emberi halandó szeme bele nem pillanthat, megadhatja nekünk a megfoglyatkozott erő, a tartós betegség stb. keserű napjaiban megadhatja nekünk a szerény, de becsületes kiélhetősé eszközeit.

Jelenti továbbá, hogy a közgyűlés elérkezettnek látja az időt arra, hogy a főnökök az üzleteikbe csak olyanokat alkalmazzanak, a kik nyugdíjegyleti tagok. Seress Márton buzdító szavaira Kassán a pinczéség vette kezébe a kötelező belépés megoldásának vete jelentőségű ügyét, s Fogner Károly, Márton L. Károly, Ulm József, Schranz János és Ladomerszky Gyula titkár ukából álló bizottságot szerveztek a taggyűjtés végett.

Az igazgatóság őszinte örömmel vesz tudomást ezen kiválóan vezetett és kitűnő rendben tartott választmány szépsikerű működéséről és Seress Márton elnöknek, Greiner Márk pénztárnoknak, ugy az egész választmánynak köszönetet szavaz; egyben felkéri ez uton a többi választmányokat, hogy az 1902. évi működésükről a kassaihoz hasonló összesített jelentést terjesszenek fel az igazgatósághoz.

996. Jogtanácsos bemutatja a kassai választmány február 19-én tartott r. havi üléséről felvett jegyzőkönyvet. Jelenti, hogy a választmány tagdíjakból 359 kor. 25 f. beiratási díjból az új tagul felvett Liebl József után 8 kor., me'y összegből 20 korona okmányolt kiadás levonása után 341 kor. 25 f. felküldöttek, a hátralékosok 5 tag kivételével, kiknek okmányai visszterjesztettek, halasztást kaptak.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi.

997. Jogtanácsos bemutatja a győri választmány február hó 16-ról felvett ülése jegyzőkönyvét, jelenti, hogy e választmány január havi tagdíjak fejében 118 kor. 88 f.-t vett be, melyből 32 korona okmányolt kiadás levonása után 86 kor. 88 f.-t beküldöttek; hogy továbbá Aczél Miksa kávés ur bejelenti a választmánynak, miszerint üzletében jövőre csakis olyanokat fog alkalmazni, a a kik az egyesület tagjai.

Az igazgatóság a jelentést Aczél Miksa ur indítványa tekintetében örömmel tudomásul veszi.

998. Jogtanácsos bemutatja a temesvári választmány februári jegyzőkönyvét, mely szerint az e havi bevétel 176 K. 64 f., mely összegből 16 kor. levonásával 160 kor. 65 f. felküldetett. Jelenti továbbá, hogy a Magyar orsz. pinczéregyesület temesvári választmánnya az egyesület pártoló tagjai közé belépett és tagsági díj czimén 50 koronát küldött fel.

Az igazgatóság örömmel vesz tudomásul a jelentést és a Magy. orsz. pinczéregyesület temesvári vezetőségének köszönet szavaz.

999. Jogtanácsos bemutatja a szombathelyi választmány deczember havi elszámolását, mely szerint az azon hóban beszedett tagdíjakból 74 kor. 6 f.-ből 11 kor. 7 f. levonása után 62 K. 99 f.-t beküldöttek.

A jelentés tudomásul vétetett.

1000. Jogtanácsos bemutatja a szegedi választmány febr. jegyzőkönyvét, mely szerint a február havi tagdíj bevétel 190 K. 58 f. clearing útján minden levonás nélkül felküldötték; jelenti továbbá, hogy Hegyháti Sándor, ki már 15 hó óta van hátralékban, betegségére hivatkozással további 3 havi halasztást kér.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi és Hegyhátinak a három havi halasztást engedélyezi.

1001. Jogtanácsos bemutatja az aradi választmányának jan. és febr. havi elszámolását. Jelenti, hogy a választmány januárban 40 kor. 88 f.-t, februárban 103 kor. 64 f.-t összesen 144 korona 52 f.-t vett be, mely összegből az igazolt kiadások levonása után 124 kor. 52 f. felkötetett. Jelenti végül, hogy a választmány tagjai közül 29-en részben ismeretlen helyre költöztek, részben tagdíjfizetéseiket beszüntették, miért is azok kizárását indítványozzák.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, a 29 tag tekintetében utasítja azonban a választmányt, hogy azokat, kiknek lakóhelye ismeretes, a fizetésre alapszabályszerűleg (31. §.) hívja fel, az ismeretlen tartózkodásukat pedig legutóbb ismert lakásukra címzett levelező-lapon hívja fel a fizetésre, s a felhívásnak sikertelensége esetén a feladó levények és levelező-lapok, úgy az összes okmányok csatolása mellett tegyen jelentést.

1002. Jogtanácsos jelenti, hogy Burger taggyűjtő február hónapban Rieth Dánielt 2400, Leitner Ferenczet 2000, Lefkovic Lipótot 1000, ifj. Lincz Nándort 1200, Kass Bélát 4000, Unger Pált 1000, Moruzzy Ignácot 1200 kor. nyugdíjéigényel rendes, Sauer és Dolgos nagyváradi vendéglős cézegt és Witzenez Márton temesvári szállodás urat három évi tartamra évi 10 kor. adománnyal pártoló tagul acquirálta, hogy továbbá a múlt hóban acquirált tagok felvételi díja fejében 284 kor.-t, tagdíja fejében 122 korona 79 f.-t e hóban acquiráltak tagdíja fejében 70 kor. 53 f.-t felvételi díja fejében 15³ kor.-t összesen a két hó: apban 633 kor. 32 f.-t pontosan beküldött.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, azonban Rieth Dániel és Kass Béla urak felvételét attól teszi függővé, hogy jó egészségi állapotukat orvosi bizonyítvánnyal igazolják.

1003. Elnök jelenti, hogy Wollák és Tsa budapesti cézég igen czélszerű étlap-sokszorosító gépet talált fel és szabadalmaztatt. Hajlandó lenne e cézég a gép ára után tekintélyes százalékot adni egyesületünknek, ha az egyleti tagok névsorát megkapná és tagjaink körében ajánlanánk.

Az igazgatóság a kérelemnek csak azon esetben hajlandó eleget tenni, ha a nevezett cézég az egyesület alapító vagy pártoló tagjai sorába belép. Ezen feltétel teljesítése esetén felhatalmazatik a jogtanácsos, hogy Wollák és Tsa cézeggel a szerződést jelentéstétel kötelezettsége mellett megkösse.

1004. Jogtanácsos bemutatja a Hont-Szalatnyai ásványvíz-forráskezelőségének hasontartalmu kérvényét, melyet az igazgatóság a fenti értelemben intéz el.

1005. Jogtanácsos bemutatja a Pesti magyar kereskedelmi bank átiratát, melyben az egyesületet felkeri, hogy lépjen vele üzleti összeköttetésbe.

Az igazgatóság köszönettel veszi tudomást az előkelő pénzügyintézet megkereséséről, tekintve azonban azt, hogy egyelőre az egyesület vagyon kezelésén változtatni nem kíván, ezidőszert az ajánlatot tudomásul veszi.

1006. Jogtanácsos bejelenti, hogy a „Vannak“ kártyagyár tulajdonosa Várady Rády János ur ajánlatot tett egyesületünknek, mely szerint, ha gyártmányait tagjai körében eladja, az egyesületnek minden tuczat kártya után 40 fil. az ezidőszert nagybani árak után 15% árengedményt hajlandó engedélyezni.

Várady János ur kifejti, hogy ajánlata elfogadása esetén mily nagy anyagi haszna lenne az egyesületnek; egyben készsége jelenti ki arra nézve, hogy az esetre ha ajánlata elfogadhatnák, az egyesületnek akár alapító akár pártoló tagjai közé belép.

Az igazgatóság köszönettel fogadja Várady urnak valóban előnyös ajánlatát, azonban az ajánlatot ezen formában elnem fogadhatja mert egyáltalán el nem térhet attól, hogy vállalatoknak, elsőrangú cézégnek — milyennek kétségen kívül ajánlattevő vállalata is tekintendő — más, mint erkölcsi támogatást nem nyújthat. Tekintve azonban azt, hogy a kezelési alapnak — nagy megterhel-

sége mellett — hasonló uton gyarapítása szükséges, hacsak a tagdíjak felemelését nem szándékoljuk, tekintve másrészt, hogy az ajánlat elfogadása esetén a kártyaárak leszállítása is eszközölhető s így tagtársainknak is szolgálatot teszünk: az igazgatóság utasítja jogtanácsost, hogy a kérdés megoldását tegye tanulmány tárgyává és amennyiben az megoldható úgy, hogy az egyesülettől más, mint erkölcsi támogatást az ajánlatot tevő nem igényel: Várady urral a szerződést az elnökség előzetes értesítése és jelentéstétel kötelezettsége mellett az 1003. pontban is felállított feltétel szemeltartásával kösse meg.

1007. Jogtanácsos bemutatja a Nemzeti pénzváltó r. t. bpesti cézég ajánlatát, mely szerint ha az egyesület tagjainak névsorát véle a czéltől közli, hogy a XII. magyar osztályorszájára közülok új ügyfeleket acquirálhasson, az új ügyfelek által vásárolt minden sorsjegy után 6 koronát, az ügyfelek által elért nyeresemények után 1 ill. 2% nyereseményrészesedést helyez kilátásba.

Az igazgatóság az ajánlatot az 1903. sz. határozat értelmében elfogadja.

1008. Jogtanácsos ismerteti Németh Zsigmond segély iránti kérelmét, mint az igazgatóság sajnálattal bár, de alapszabályszerű fedezet híján kénytelen elutasítani.

1009. Jogtanácsos bemutatja Braun Ede előbb bpesti rendes tag levelét, melyben közli, hogy mint mérsáros önállósította magát és kérdést intéz, vajjon maradhat-e továbbra is e minőségében az egyesület tagja.

Az igazgatóság az alapszabályok 34. §-ára tekintettel kimondja, hogy Braun Ede tagsági viszonya eddig szerzett jogainak épségben tartásával mindaddig szünetel, míg a szakfoglalkozáshoz vissza nem tér.

1010. Kommer Ferenc mint a felügyelő bizottság tagja kifejti, hogy a mostani könyvelő által követett könyvelési rendszer világhossza és szakszerűsége tekintetében messze föltötte áll az előző rendszernek. Tekintve, hogy most alig 3 évi könyvelési anyagot kellene csak átdolgoztatni s ez esetben egységes rendszerű könyvelésünk lenne, indítványozza, hogy készíttesse el az igazgatóság az egyesület keletkezésétől fogva Maczkó számtartó által a könyvelést.

Az igazgatóság az indítványt elfogadja és felhatalmazza az elnököt, hogy a könyvelővel díja tekintetében megállapodjon, ezt pedig felkeri, hogy kövessen el mindent arra nézve, hogy az egész anyag legkésőbb ez évi augusztus 15-éig feldolgoztassék hogy annak alapján az 5 évi működésről kimerítő jelentés tétessék az idei közgyűlésnek.

1011. Jogtanácsos jelenti, hogy febr. hó 16-án Temesvárott volt. Ez alkalommal arról értesült, hogy a temesvári vendéglős ipartársulat Temesvár sz. kir. város védnöksége, az ottani kereskedelmi és iparkamara és a délvidéki gazdasági egyesületek támogatása mellett egy élelmi czikkék és háztartási tárgyak kiállítását szándékozik létrehozni. A kiállítás lenne egyike azon ünnepségeknek, melyeket nevezett ipartársulat az idén Temesvárott tartandó közgyűléseink alkalmából tervez. Ezen törekvésükhöz annál is inkább kériik egyesületünknek és a magyar vendéglősök országos szövetségének erkölcsi támogatását, mert a kiállítás tiszta jövedelmét a Temesvárott létesítendő pinczér szakiskola alapjára akarják fordítani. Jelenti továbbá, hogy érintkezésbe lépett dr. Gyarmathy Viktorral, a fűszerkereskedők országos egyesületének titkárával, kitől az a biztatást nyerte, hogy most nevezett országos egyesület is szeptember havában Temesvárott fogja tartani idei kongresszusát, a mik a kiállítás sikerét jelentékenyen emelné.

Gundel János ur mint a magyar vendéglősök orsz. szövetségének elnöke kijelenti, hogy a mennyiben ily tárgyú kérelem a szövetséghez közvetlenül beterjesztetnék, készséggel pártolná a szövetségéknél az erkölcsi támogatás megadását.

Többek hozzászólása után az igazgatóság örömmel veszi tudomásul a jelentést; erkölcsi támogatását a szép és jelentős tervhez készséggel felajánlja és utasítja jogtanácsost, hogy erről a temesvári ipartársulatot értesítse.

1012. Jogtanácsos bemutatja Burger taggyűjtőtől vett sürgönyi értesítést arról, hogy Pécsen sikerült a választmányt Dollinger András szállodás ur elnöklété alatt megalakítani és hogy

az ottani pinczéregylet 500 K. alapítványt tett és utalt ki egyesületünknek,

A jelentés osztatlan örömmel vétetett tudomásul.

1013. Jogtanácsos Burger taggyűjtő részére márcziusra 150 K. jutalék előleg kiutalását kéri.

Az igazgatóság a kiutalásra az elnökséget felhatalmazza.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztette.

A jegyzőkönyv titeléről:

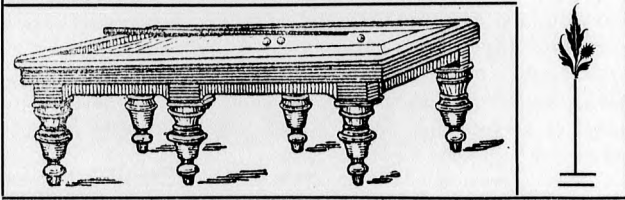
Dr. Solti Ödön.

BORIZEK ISTVÁN

billiárd-behúzó

Budapest, VII., Dob-utca 97. sz.

Raktáron tartok legfinomabb minőségű bel- és külföldi billiárd-posztókat, valamint valódi francia bőröket és kék olasz krétákat. — Billiárd-behúzások jutányos árak mellett vidéken is eszközöltetnek.

• TÖRVÉNYEK • • RENDELETEK •

**Az a körülmény, hogy valaki rendőri felügyelet álló kéj-
nöknek albréletben tartásával foglalkozott, egymagában
véve és a mennyiben e tekintetben panasz ellene nem
emeltetett, a szállodai iparengedély megtagadására indok-
ul nem szolgál.**

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1903. február hó 19-én 10.825. sz. a. a következő elvi határozatot hozta: Budapest székes főváros tanácsának. A székes főváros tanácsa részéről múlt évi december hó 4-én 215.126. szám alatt hozott s az elsőfoku iparhatósági határozat indokait kiegészítő másodfoku határozatot, mely W. A.-né szül. K. E. budapesti lakost szállodai ipar gyakorlására jogosító iparengedély iránti kérelmével elutasítja, nevezett részéről a törvényes határidőben beadott felfolyamodás következtében feülvizsgálat alá vettem. Ennek eredményéhez képest az idézett másodfoku iparhatósági határozatot a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ural egyetértőleg megváltoztatom és felhívom a tanácsot, utasítsa az elsőfoku iparhatóságot, hogy a kért iparengedélyt adja ki.

Ekként kellett határoznom, mert az iratok szerint nevezett nő ellen eddigéig sem mint volt szállodatulajdonos, sem mint kéj-
tartó ellen semmi tekintetben panasz nem merült fel, s az 1902. évi szeptember hó 29-én 33.894/F. R. 1902. szám alatt a székes-fővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányi hivatal részéről a szállodai iparengedély elnyerése céljából a kérdéses nő részére kiadott hivatalos bizonyítvány szerint megbizhatósága ellen rendőri szempontból észrevétel nem forog fenn, ezekkel szemben pedig pusztán az a körülmény, hogy évek óta orvosrendőri felügyelet alatt álló kéj-
nöknek albréletben tartásával foglalkozik, őt a köz-
erkölcsiség és közrendészet szempontjából eleve megbizhatatlannak nem minősíti, s illetve ezen körülményből nem lehet eleve következtetni és kimondani azt, hogy joggal feltehető, miszerint az engedélyezni kért szállodát is erkölcselen üzemek céljaira akarja berendezni és használni. — Ezeknél fogva s tekintettel még arra is, hogy a határozatok különben sem alapíthatók feltevésekre, hanem csupán ténybeli körülményekre, tekintve továbbá különösen azt, hogy a mennyiben folyamodónőnél az ipar gyakorlása közben oly tények fognának felmerülni, a melyek őt iparának üzhetése tekintetében a közerkölcsiség és közrendészet szempontjából megbiz-

hatatlannak tüntetik fel, az 1884. évi XVII. t.-czikk 155. §, második bekezdése alapján az ipartüzési jogtól bármikor megfosztható lesz, a szállodai ipar gyakorlására szóló engedély megtagadható nem volt. — A folyó évi január hó 7-én 2281. szám alatt kelt jelentésével fölterjesztett ügyi atokat megfelelő további eljárás végett azzal küldöm le, hogy a rendőrséget ezen rendeletre utalással a szállodának éber ellenőrzése alá vétele iránt keresse meg.

A mesterséges bor készítése által elkövetett kihágás tényálladékanak megállapításánál közömbös, hogy a természetes bor vízzel vagy pedig más ol vett más vizezett mesterséges borral kevertetett.

A m. kir. belügyminiszter 1901. évi 2108. sz. határozata. R. Ármin e—i lakos borkereskedő ellen mesterséges bor forgalomba hozatala miatt folyamatba tett kihágási ügy az egri bor-ellenőrző bizottság elnökének felebezése folytán felülvizsgáltatván, a következő harmadfoku ítélet hozatott: A vármegye alispánja által 1900. évi január hó 10. napján 791. kih. szám alatt Eger város rendőrkapitánya elsőfoku ítéletének helybenhagyásával hozott másodfoku felmentő ítélete megváltoztatatik s vádlott mesterséges bor készítése által elkövetett kihágásban vétkesnek mondatik ki s ezért az 1893. évi XXIII. t.-cz. 6. §-a alapján az 1879. évi XL. t.-cz. 21. §. alkalmazásával 20 koronával megváltható 1 napi saját költségén töltendő elzárással és 15 napi különbeni végrehajtás terhe alatt fizetendő s a fenti 20 koronával együtt a büntetéspénzek országos alapja javára fordítandó 200 korona pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén még 10 napi saját költségén töltendő elzárással büntetetik, továbbá 32 kor. 14 fill. borvizsgálati díj, a hiányzó 828 liter mesterséges bornak a borvizsgáló bizottság által literenként 30 fillérben megállapított értéke fejében 248 kor. 40 fill. megfizetésére — mely összeg a községi szegényalap javára fordítandó — köteleztetik. Megtériteni tartozik vádlott ezenkívül a felmerült eljárás költségeit is. A most részletezett költségek 15 napi különbeni végrehajtás terhe alatt fizetendők. Végül az iratok az ítélet jogerőre emelkedése után a mesterségesnek talált bormennyiség után járó állami boritaladó kiszabása végett az 1893. évi XXIII. t.-cz. 14. §a értelmében az illetékes kir. pénzügyigazgatósághoz áttétetni rendeltetnek. Az ítéletnek hírlapi közzététele, tekintettel arra, hogy vádlott az iratok tanúsága szerint borkereskedéssel üzletszerűleg nem foglalkozik, mellőztetik. Indokok: Vádlott pinczéjéből 1898. évi december 14-én vett bormintákat a budapesti állandó borvizsgáló szakértő bizottság viz felhasználásával készített, mesterséges bornak nyilvánította. A kihágási eljárás folyamán a vádlott azzal védekezett, hogy 1897. évi saját termésű egri bora „annyira gyenge és savanyu volt, hogy azt abban az állapotban élvezni teljesen lehetetlen volt, arra az elhatározásra jutott tehát, hogy erősebb bort vett, a mely szerinte hivatva volt az ő borát élvezhetővé tenni.“ E czélból a vádlott O. Adolf pécsi borkereskedőtől 1888. évi márczius hóban 22 hektoliter pécsi bort hozatott, s azt állítólag ugyanazon évi november hóban az ő (vádlott) saját termésű 12—14 hektoliter egri borával összekeverte s a budapesti borvizsgáló szakértő bizottság által megvizsgált és mesterséges bornak nyilvánított minta — a vádlott állítása szerint — ebből a keverékből vétetett. A vádlott ezen védekezése annak a bizonyítására irányul, hogy nem az ő bora, hanem az annak javítása céljából beszerzett pécsi bor volt vízzel hamisítva s ennek kívánja tulajdonítani azt, hogy e két bor keverékét is mesterséges bornak nyilvánította a borvizsgáló bizottság a miért azonban — a vádlott nézete szerint — őt felelősség nem terhe. Vádlott fenti védekezése azonban megdőlt, mert a borvizsgáló szakértő bizottságnak 1900. évi szeptember hó 7-én tartott ülésében nyilvánított szakvéleményből kitűnik, hogy az álitólóg összekevert bortól vett minta vegyi összetétele annyira rendellenes volt, hogy ha vádlottnak saját termésű bevalott egri bora természetes bor lett volna, akkor a vádlott előadása szerinti arányban a keveréshez használt pécsi bornak olyan silány minőségű folyadékna kellett volna lennie, a mely „bornak már nem nevezhető és tévedésbe nem ejthet senkit.“ M. n. hogy pedig a vádlott a pécsi bort az állítólag

saját termésű borának megjavítására szánta s következképpen a pécsi bort a magánál jobb minőségűnek ismerte el, ki van zárva annak a lehetősége, hogy ha a vádolt saját termésű bora természetes bor lett volna, annak a pécsi borral a vádolt által beismert arányban történt összekeveréséből a megvizsgált mintának megfelelő összetételű bor állhatott volna elő. A most előadottakra, nemkülönben vádolt azon beismerésére, tekintettel, hogy a mesterségesnek nyilvánított bort különféle borok keveréséből ő állította elő, tekintettel továbbá arra, hogy azt nemcsak igazolni nem tudta, de még valószínűvé sem tudta tenni, hogy az ő saját termésű bora az annak javítása céljából vásárolt pécsi bor hozzákeverése folytán vált volna mesterséges borrá, minthogy továbbá a mesterséges bor készítése szempontjából mindegy akár közvetlenül vízzel, akár pedig már vezetett mesterséges borral kevertetik össze a természetes bor, a mesterséges bor készítésével elkövetett kihágás R. Ármin vádolt terhére kétségbevonhatatlanul meg volt állapítható. A büntetés megállapításánál azonban mint enyhítő körülmény figyelembe vétetett, hogy a borkereskedéssel üzletszerűleg nem foglalkozik.

Alapítottatott 1831-ben.

Andrényi Kálmán utódai

Aradon

ajánlják nagyobbbrészt saját termésű, nagy gondal ápolat boraikat.

A vámspécsi, vaderti és gyoroki családi törzsszőlők össztermése évente 4200—5000 hektoliter tesz ki, melynek tekintélyes része nagyban mint szőlő, avagy must és mint ujbór a termés helyén napi árban értékesítetik.

Aradi pinczénk bőségesen el van látva a legolcsóbb boroktól kezdve a legritkább, legnemesebb borfajokkal is.

Borminták, árjegyzék szerint.

Előnyárajánlatok postafordultával küldetnek.

• IKODALOM. •

Rendőrségi Lexicon,

(Szerkesztik: Rédey Miklós és Laky Imre.)

E könyvben a társadalom minden tényezője megtalálja az őt érdeklő rendőri intézkedéseket (betűrendben kivonatosan a törvény vagy rendelet számának, szakaszának megjelölésével). — s nem csak a szakember: a rendőr, a csendőr, a mezőőr, az ügyvéd, a bíró, stb., hanem a laikusok is: a kereskedő, a szállodás, a vendéglős, a kávé, a bérkocsis, hordár, a háziúr csak úgy, mint a házmester, a gazda és cseléd, a péczes és pék, a színházak és mulatók és így tovább. — Az egész könyvet kellene idéznünk, ha a benne feldolgozott rengeteg anyagot ismertetni akarunk. Arra van ez a könyv hivatva, hogy a nagy közönségnek, mely jórészt idegenül, gyámoltalanul, sőt nem egyszer ellenséges indulattal áll a rendőri intézkedések, s a törvények tömkelegével szemben, tanácsadója, utbaigazítója legyen ügyes-bajos dolgaiban. De az a könyv, nemcsak a közönség kötelességeiről számol be, hanem utbaigazítást is ad sok oly jogának gyakorlására, melyről sok ezer ember közül alig van néhánynak tudomása. Mennyi sok oly kedvezményről van ebben szó, melyet a laikus ember nem tud, hiréből sem hallott, s melynek nem tudását nem egyszer drágán fizeti meg. Adó-ügy, cseléd-ügy, lakás-ügy, s számtalan egyéb oly dolog, mely a fővárosi ember életét napokon át gonddal és keserőségekkel tölti be, oly kimerítően, s oly közvetlenül vannak tárgyalva, hogy ugyyszólván nincs ember a fővárosban, ki hasznát ne vehetné. — E diszes kötetű, s 35 sűrűn nyomtatott ivre terjedő könyv fényes kiállítása a „Stefaneum“ nyomda érdeme. Ára 6 korona, s megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben vagy a szerzőknél. Rédey Miklós, V. Zrínyi-utca 2., Laky Imre, IV., Szerb-utca 3.

• KÖZGAZDASÁG •

A magyar bor védelme. Aradról írják nekünk, hogy az arad-hegyaljai szőlőbirtokosság rendkívüli érdeklődése mellett folyt le márczius hó 10-én a gyoroki kaszinóban az az értekezlet, amelyet a Fiumében és Triesztben beraktározott olasz bor beüzönlése ellen való védekezés megbeszélésére hívtak össze. Az értekezlet a gyoroki kaszinóban volt s a következő határozati javaslatot fogadták el. Alakíttassék egy bizottság, amely az országgyűléshez terjesztendő memorandumot dolgozzon ki. Ebben a memorandumban kérjék a törvényhozást, hogy a raktáron lévő olasz borokra a régi és új vám közt való különbözet adó alakjában vetessék ki. Ez az utólagos megadóztatás történhetik ugyanazon az alapon, amelyen 1888-ban a kis üstökön égetett szeszes italok pótlólag 30 arany forinttal adóztattak meg. Ez a megadóztatás itt annyival indokoltabb, mert az olasz bornak nagy tömegekben való előzetes behozatala és beraktározása nyílt kijátszása az újabb vámszerződésnek. Az irdítványt nagy tetszéssel fogadták és egyhangu lelkesedéssel emelték haározattá s egy bizottságot alakítottak, melynek feladata figyelemmel kísérni azt, hogy az Arad-Hegyaljára szállítanak-e olasz borokat és nyilvánosságra hozni minden olyan esetet, amidőn valaki így magyar bor megrontására törekszik. Indítványozza azután az elnök, hogy a borfogyasztási adó leszállítása és a söradó főlemelése dolgában is dolgozzanak ki memorandumot. Az e célból kiküldött külön bizottság a m. kir. államvasutak igazgatóságát fel fogja kérni, hogy a szőlőbirtokosoknak mérsékelt áron utazási jegyeket eszközöljön ki.

Nagy magyarországi iparos tröszt. Az „Országos Iparegyesületnek“ f. évi február hó 14-dikén tartott igazgatósági ülésén az indítványok során Glück Frigyes igazgatósági tag utalva az amerikai nagy trösztök példájára, a melyek az egész világ gazdaságára félelmes hatalommá lettek, fölvetette egy nagy magyarországi ipartröszt eszméjét, a mely az összes magyar iparágakat egyesítené magában; szerinte ez az egyetlen mód, hogy addig, míg önálló vámterületünk nincs, iparunkat az osztrák verseny ellen megvédjük. Az igazgatóság föl kérte az indítványozót, hogy indítványát részletesen kifejtve terjeszse a végrehajtó bizottság elé. Ugyancsak Glück Frigyes indítványára az igazgatóság elhatározta, hogy a jövő évben St.-Louisban tartandó munkás-balesetbiztosító kongresszus tanulmányozását a kereskedelmi miniszter figyelmébe ajánlja. Végül az igazgatóság melegen ajánlotta a vendéglős tagok figyelmébe a Szent István napjára rendezendő inas- és segédmunka-kiállítását, a mely az első kísérlet arra, hogy az ilyen kiállításokat a kormány országosan szervezze.

Szeszes italok bevitele tilalma Törökországban.

Konstantinápolyban a császár kibocsátott oly rendeletet, mely a mohamedán vallású katonai és polgári egyéneknek szigorúan megtiltja azoknak a helyiségeknek látogatását, ahol bármiféle szeszes italt mérnek és amely az ellene vétőkre szigorú büntetést szab. Ennek a rendeletnek a hatása máris érezhető, a szeszes italok fogyasztása ott alább hagyott és egyes kisebb kimérők üzleteiket bezárták. Ehhez képest a szeszes italok bevitelére előreláthatólag csökkenni fog ezen a piacon. Különösen a sör fogyasztása csökkent, miután a vendéglők t a Ramazan-ünnepek alatt a mohamedánok nem látogatják. Mult év december havában a sörbevitele öt vaggon volt és 13 810 kg. palackcsőr. A bevitt sör egy része magyar gyártmány.

Konzervgyár Temes-Rékáson. Lendl Adolf országgyűlési képviselő kezdeményezésére most alakul egy részvénytársaság, a mely Temes-Rékáson növényi konzervek gyártását célozza. Főképpen besavanyított zöld káposzta, ecetes uborka, befőzött paradicsomlé és szártott zöld paszuly lesznek azok a tömegfogyasztásra szánt czikkék, a melyeket ott előállítani szándékoznak. A vidék termőképessége, a kedvező helyi körülmények, de főként a helyes üzleti vállalkozás bizonyára virágzásba emelik ezt a gyárat, a melynek vezetésében a nevezett képviselő is ki fogja venni a maga részét, hogy prosperálását biztosította. A részvénytőkét, a melynek egy részét Temesváron és Temes-Rékáson már jegyezték, 120,000 koronában állapították meg.

Konzervgyár Ujvidéken. A konzervgyárak alapítási mozgalma máris jelentékeny eredményt mutat föl, mint ugyanis Ujvidékről jelentik, Szalay Lajos, a város polgármestere elnöklete alatt tartott értekezlet konzervgyár föllállítását határozta el. Ujvidék eddig 10—11 waggon zöldbabot szállított Berlin és Boroszló piacaira.

A legjobb borviz!

a Kristály ásványviz

Árjegyzék kívánatra mindenhová díjmentesen küldetik. Vidékre 25 vagy 50 üveges ládák; a fuvardíjat oda és az üres üvegekért vissza fizeti a Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalat Budán.

• KÉRDÉSEK ÉS • • FELELETEK •

Ezt a rovatot állandóan vezetjük. A hozzánk intézett kérdéseket közléstesszük s ha azokra olvasóink részéről válasz nem érkezik, a szerkesztőség gondoskodik róla hogy megbízható szakemberek feleljenek meg reájuk.

Kérdések:

17. sz. kérdés. Üzletem gyakorlásában háztulajdonosom különböző zaklatásokkal annyira háborgatott, hogy végre kénytelen voltam üzletemet bezárni, miből közigazgatási határozattal is el lettem tiltva. Kötelesek vagyok-e a még hátralevő időre, míg szerződésemmel fennáll, a bért fizetni.

18. sz. kérdés. Megtört borokat mivel tisztíthatunk?

19. sz. kérdés. Borpárlat készítésénél mire kell figyelemmel lenni?

20. sz. kérdés. A bor színváltozását hogyan lehet orvosolni?

Feleletek:

Felelet a 17. sz. kérdésre. Állandó bírói gyakorlat, hogy a bér a bérlemény használhatóságának ellenértékeképpen követelhető; ha tehát a bérlő a bérleményt közigazgatási hatósági tilalom következtében nem használhatta, a bérbeadó a nem használhatóság idejére bért jogszerűen nem követelhet. Az ügy ily jogi állásánál közömbös az, hogy a bérlemény használatát eltiltó hatósági intézkedésre ön, mint bérlő szolgáltatott-e okot, mert igenlő esetben is a bérbeadó nem a bér követelésére, hanem csak esetleg kártérítés érvényesítésére volna jogosítva.

Felelet a 18. sz. kérdésre. A nehezen tisztuló új bor hektoliterenként 2—3 gramm vegytisztító csersavval derítendő s letisztulás után a csapról vékony sugárban és a fertályba tartott nyírfá seprőskén át lefejtendő, hogy az így habzóva tett bor minél több levegővel érintkezzék, mert fehérjéjartalmú a levegő élénnyel egyesülvén, pelyhek alakjában kicsapódik és ezen pelyhek leülepedése után teljesen meg fog tisztulni a bor.

Felelet a 19. sz. kérdésre. Hogy a törköly vagy borseprő a kisüst fenekéhez oda ne kozmásodjék, főleg egyenletes és gondos tüzeléssel, illetve első sorban kislánggal égő tüzelőanyag használatával lehet elkerülni. Az üst fenékén levő netáni horpadások is elősegítik a kozmásodást. Egyesek az üst alatti részt vékony kályhacserepekkel burkolják, hogy a láng az üstöt közvetlenül sehol se érhesse, de így az üst eleinte lassabban melegszik föl, tehát az adóbol aránylag több jut egy fölöntésre.

Felelet a 20. sz. kérdésre. Palackokban minden új bor megtörik, a mit a *fehérnyé-anyagok kicsapódása* okoz és természetes folyamánya a bor érésének. A fehérnyéanyagok kicsapódását hektoliterenként 2—3 gramm vegytisztító csersavval való derítés sietteti, de egyidőre kissé fanyarkás ízt ad a bornak.

Eladó kávéház!

Kávéházamat, mely 22 év óta áll fenn a város legforgalmasabb helyén, nagyobb vállalat miatt azonnal eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál:

SUGAR MIKSA kávéháztulajd. Szeged, Dr. Rózsa palota.

A budapesti kávésipartársulat közleményei.

A budapesti kávésipartársulat közgyűlése.

A budapesti kávésipartársulat f. évi márczius hó 9-dikén *Gundel* János „István főherceg szállodája“ első emeleti dísztermében tartotta meg 88-dik rendes évi közgyűlését *Némái* Antal elnöklete alatt, melyen a székesfőváros hatósága részéről *Goreczky* Zsigmond h. előjáró, iparhatósági biztos is részt vett. A közgyűlésen az ipartársulati tagok közül a következők jelentek meg *Némái* Antal, *Holstein* Zsigmond, *Wertheimer* Lajos, *Tauber* Salamon, *Mandl* Albert, *Gruber* Károly, *Pelzman* Ferencz, *Harkai* Mór, *Keiner* Márk., *Drechsler* Béla, *Schanger* Nándor, *Kohn* Bernát, *Weingruber* Ignác, *Berger* Leó, *Arvay* Ottó Ede, *Klein* Ignác, *Salzer* Ignác, *Sachs* Ödön, *Bronner* Miksa, *Katona* Géza, *Stanoj* Miklós, *Bauer* Ignác, *Lumnitzer* Lajos, *Kasser* Ignác M., *Gundl* János, *Petánovics* József, *Glaser* Fülöp, *Holstein* Ármán, *Reisner* Gyula, *Grunc* Gusztáv, *Fleischmann* Gyula, *Ulits* Lőrincz, *Wagner* József, *Strausz* Antal, *Rujder* Sándor, *Tihanyi* József, *Müller* Antal, *Schreiber* Hugó, *Heszmann* Károly, *Blau* Ignác, *Goldberger* Salamon, *Morvai* Ferencz, *Fantó* Henrik, *Salzer* Albert, *Gebauer* József, *Weisz* Ignác *Harsányi* Ferencz, *Kemény* Géza titkár.

Jelenvoltak ezenkívül: *Barta* Béla szerkesztő, *F. Kiss* Lajos szerkesztő, *Harkai* Gyula, *Guttman* Ferencz, *Hoffmann* Sándor, *Horváth* Lajos, *Totis* Lajos, *Kerekes* Miksa, *Winter* Miksa, *Steiner* Gusztáv, *Lappert* Antal, *Lappert* Rezső, *Beutum* Sándor, *Dr. Somogyi* Béla, *Hahn* Béla.

Némái Antal elnök megnyitván az ülést, örömmel üdvözlöi a megjelenteket, megállapítja, hogy az ipartársulat mai nyolczvan-nyolczadik rendes közgyűlése az alapszabályokban megállapított módon lett egybehiva, a közgyűlésről a tagok, kiknek az évi jelentés egy-egy példánya meg lett küldve, kellő időben értesültek s minthogy a közgyűlésen több mint 25 tag van jelen, a közgyűlés határozatképes. Bemutatja a közgyűlésnek *Goreczky* Zsigmond helyettes előljárót, majd a jegyzőkönyv vezetésére felkéri a titkár, hitelesítésére pedig *Mandl* Albert és *Ulits* Lőrincz ipartársulati tagokat. Majd bejelenti, hogy *Bokros* Károly a „Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávésegedek országos nyugdíjgyesülete“ elnöke a következő tartalmu sürgönyvel mentette ki elmaradását: „Nyugdíjgyesületünk miskolczi választmányának megalakításával levén elfoglalva, a közgyűlésen legnagyobb sajnálatomra nem lehetek jelen. Öszinte üdvözléssel áldást kívánok közhasznu működésükhöz. Éljen *Némái*, éljen az ipartársulat. *Bokros*.”

Ezután az elnök elrendeli a múlt 1902. évi márczius hó 10-dikén tartott közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasását, melyet a közgyűlés felolvasás után megjegyzés nélkül hitelesített, valamint egyhangu lelkesedéssel elfogadta a *Kemény* Géza ipartársulati titkár által felolvasott terjedelmes évi jelentést is (*Megjelent e lap 1903. évi márczius hó 1. számában*), melyet a tagok több helyen élénk helyesléssel és tetszésnyilatkozattal szakítottak félbe. Bemutatott ezután az 1902. évről szóló pénztári kimutatás, mely a tagsági és beirattási díjak s egyéb előirányzott bevételekkel szemben 4705 korona 75 fillért tüntet fel. Az ipartársulat törzsvagyona 51,438 korona 27 fillér, a segélyalappal együtt 57.629 kor. 78 fillér. Az 1903. évi költségvetésben a bevételek 5962 korona, a kiadások 6575 koronával vannak előirányozva. Az ipartársulat segélyalapja 6191 korona 51 fillér, az ipartársulat karácsonyfaalapja 1772 kor. 62 fillér. Ugyancsak az ipartársulat kezeli a régi budapesti kávéházi segélygyűlt 27.914 korona 76 fillér vagyonát is.

Az ezekre vonatkozó s a számvizsgáló-bizottság által helybenhagyott jelentések és kimutatások tudomásul vétele után a közgyűlés úgy az elnökségnek, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt egyhangulag megadta, mire *Gundel* János ipartársulati tag általános figyelem közt a következő indítványt adta elő.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Azt hiszem a közgyűlés minden egyes tagjának szívéből beszélnek, midőn indítványozom fejezzük ki ez alkalommal hálás köszönetünket az ipartársulat elnökségének, de különösen az ipartársulat elnökének, ki az ő vasszorgalmával és az ő lelkes

==== Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni. ====

odaadásával az imént felolvasott duszgazdag jelentés szerint oly elismerésreméltó tevékenységet fejtett ki az ipartársulat és annak tagjai érdekében, mely méltán megérdemli mindnyájunk feltétlen elismerését. Fejezzük ki tehát elismerésünket és hálánkat felállással s éltsessük *Némái Antal* elnökünket, kit az uristen ipartársulatunk javára is még sokáig, igen sokáig éltsen! (*Szünni nem akaró, lelkes éljenzés és taps.*)

A vendéglősök ipartársulata elnökének, Gundel Jánosnak nagy tetszéssel fogadott beszéde után, *Némái Antal* úgy a maga mint az egész elnökség nevében mély meghatottsággal mondott köszönetet, kiemelve, hogy bármit tett is, mindig csak kötelességét teljesítette, ép úgy mint azt bárki más az ő helyén megtette volna.

Indítványok tárgyalása kerülvén napirendre, *Kemény Géza* titkár felolvassa *Harsányi Adolf* ipartársulati választmányi tagnak indítványát egy *Némái* alap létesítésére vonatkozólag. A közgyűlés az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadta, és a hozott határozat alapján a *Némái Antal* elnök huszonöt éves ipartársulati tagsága jubileuma emlékére létesített alapítványra vonatkozólag a következők *alapító levelét* ígatta a közgyűlési jegyzőkönyvbe:

Alapító levél.

Az 1902. évi december hó 10. napján volt huszonöt éves évfordulója annak napnak, hogy *Némái Antal* tagtársunk ipartársulatunknak kötelékébe lépett. Ezalatt a negyedszázad alatt *Némái Antal* mint egyszerű tag, majd mint a választmány tagja, az 1889. évi márczius hó 15. napja óta pedig mint az ipartársulat elnöke, hervadhatatlan érdemeket szerzett a kávéipar és ezen ipartársulat körül. Az ő nevéhez, különösen pedig elnöki működéséhez fűződik ezen ipartársulat anyagi fölvirágzása, erkölcsi tekintélyének gyarapodása, ő alatta emelkedett a kávéipar is arra a fokra a melyen ma áll és vívta ki magának a hatóságok és magánosok tiszteletét és becsületét. Hálás szívvel emlékezzünk meg ezen érdemes kártársunk soha el nem muló érdemeiről és erényeiről és azt óhajtjuk, hogy nevét a késő utókor is ugyanolyan szeretettel emlegesse, amily őszinte vonzalommal ragaszkodunk mi hozzá a jelenben.

Adjuk tehát tudtára mindazoknak, akiket illet, hogy az 1902. közönséges esztendő végén készpénzben meglévő 49.702 kor. 27 fillér tőkénkből 2000 azaz *kettőezer* koronát különválasztva az ipartársulatunk kezelésében levő segélyalapunkhoz csatoljuk és rendeljük, hogy ez az összeg „*Némái Antal-alapítvány*“ cím alatt örök időkig kezeltessek és kamatoztassék, határozván, hogy a kamatokat *Némái Antal elnökünk* mindaddig, amíg az Ur kegyelméből e földön él saját maga szabad választása szerint egy elszegényedett ipartársulati tagnak, avagy ily tag özvegyének, vagy árvájának adományozhassa. Ha pediglen — a mit az Ur mentől későbbre halaszszon — *Némái Antal* elnökünk már nem lenne közöttünk, erre az esetre rendeljük, hogy az alapítvány továbbra is örök időkig az ő nevét viselje és kamata minden esztendőben *december hó 10-ik napján* a fent körülírt módon osztassék ki a társulat mindenkori elnöke kezéből, de mindig *Némái Antal elnök* nevének fölemelése mellett.

Minek hitelül kiadtuk ezen alapítólevelünket.

Budapesten, az 1903. évi márczius hó 9. napján tartott 88. rendes közgyűlésünkben.

Kemény Géza s. k.
titkár.

Harkai Mór s. k.
alelnök.

Némái Antal elnök újlag mély meghatottsággal mondott köszönetet a személyét kitüntető szeretetért s bizalomért. Ezután *Berger Leó* nyújtotta be következő indítványát az iránt, hogy az ipartársulat tagjai szólíttassanak fel, hogy üzleti alkalmazottaikat minél nagyobb számban irassák a budapesti kávésegédek betegsegélyző pénztárába.

Indítvány. A budapesti kávé ipartársulatnak 1903. évi márczius hó 9-én tartott 88. rendes közgyűléséhez: Mondja ki a közgyűlés, hogy az elnökség és a választmány összes tagjait fölkéri miszerint személyes közbenjárásukkal hassanak oda, hogy az ipartársulat összes tagjai személyzetüket a budapesti kávé ipartársulattal kapcsolatosan működő budapesti kávésegédek betegsegélyző pénztáránál biztosítsák. *Budapesten*, 1903. márczius hó 4-én. *Berger Leó* s. k. ellenőr.

A közgyűlés ezen indítványt *Weingruber Ignác*, *Wertheimer Lajos*, *Fantó Henrik* és *Némái Antal* ismételt felszólalásai után *Weingruber Ignác* azon hozzáadásával fogadta el, hogy mutatózó tagszaporulat esetén a pénztári orvosok szaporításáról is történjék gondoskodás. Ezután *Weingruber Ignác* és *Wertheimer Lajos* indítványára közfelkiáltással az elnökséget és választmányt következőleg alakították meg. Elnök lett: *Némái Antal*. Alelnök: *Harkai Mór*. Pénztáros: *Holstein Zsigmond*. Ellenőr: *Berger Leó*. Választmányi tagok: *Brück Károly*, *Freund Henrik*, *Glaser Fülöp*, *Harsányi Adolf*, *Heszmann Károly*, *Tihanyi József*. Választmányi pót-tagok: *Goldberger Salamon*, *Katona Géza*, *Lummitzer Lajos*, *Petanovics József*, *Stowasser József*, *Wassermann Mór*. Felügyelő bizottság: *Salzer Ignác*, *Schreiber Hugó*, *Wertheimer Lajos*. Felügyelő bizottsági pót-tagok: *Hevesi Adolf*, *Kaiser Ignác* Márkus. A budapesti kávésegédek betegsegélyző pénztárának közgyűlésére kiküldöttek választása levén napirenden, a közgyűlés kiküldöttéül a következőket választotta meg: *Arvay Ottó Ede*, *Bengyel Zsigmond*, *Berger Leó*, *Brück Károly*, *Bronner Miksa*, *Drechler Béla*, *Duschkau Lipót*, *Freund Henrik*, *Fejér Gyula*, *Fantó Henrik*, *Gebauer József*, *Glaser Fülöp*, *Gruber Károly*, *Heszmann Károly*, *Hevesi Adolf*, *Kanzler Gyula*, *Katona Gyula*, *Klein Ignác*, *Kreisz János*, *Morvai Ferencz*, *Mikossy Imre*, *Salzer Ignác*, *Sztanov Mikjós*, *Stowasser József*, *Stancsu József*, *Tihanyi József*, *Takács János*, *Ulits Lőrincz*, *Wagner József*, *Wertheimer Lajos*.

Több tárgy nem lévén, napirendre tűzve, *Némái Antal* ipartársulati elnök meglepő szavakkal mondott köszönetet *Goreczky Zsigmond* helyettes előljárónak a közgyűlésen való részvételéért és az ipartársulat ügyei iránt tanúsított állandó érdeklődéséért, valamint az ipartársulat tagjainak is úgy a vele, mint az egész elnökséggel szemben tanúsított bizalmáért. Végül élénk szavakkal tolmácsolta a társulat köszönetét az ipartársulat, egyik legtiszteltetebb tagjának, *Gundel János* vendéglős-ipartársulati tagnak a közgyűlési terem díjtalan átengedéseért, mire a közgyűlés *Némái Antal* elnök lelkes életteléért véget ért.

Este nyolcz órakor fényes társas vacsorához ültek a közgyűlés tagjai az István főherceg elsőemeleti nagy éttermében. A közgyűlés páratlanul szép és méltóságteljes lefolyása, az ottan elhangzott és úgy az elnök, mint az elnökség ügybuzgó tevékenységét méltató nyilatkozatok, a hatóság képviselő méltányoló elismerése jegyében indult meg a vacsora, mely így kezdettől fogva végig a legjobb és legfesztelenebb hangulatban folyt le. Az első felköszöntőt itt *Némái Antal* elnök mondotta, lendületes és szép szavakkal emlékeztén meg leghűbb segítőjéről, az ipartársulat eszemből és zajlatlanul, de annál ügybuzgóbban működő alelnökéről *Harkai Mórról*, mire a felköszöntött szokott szerénységével elhárította magáról az ipartársulat által elért eredményeket, a közgyűlés sima és eredményes lefolyását *Némái Antalra* hárította vissza. *Weingruber Ignác* *Goreczky Zsigmond*ot, a negyedik kerület helyettes előljáróját, a kávések legjobb barátját éltette nagy és osztatlan tetszéssel fogadott beszédben, mint olyant, ki a társulat ügyei iránt állandó érdeklődéssel és jóindulattal méltánylással viseltetik, mire *Goreczky Zsigmond* költői lendületű, tartalmas és eszmedus beszédben a tisztas ipar dicséretének kapcsán ennek egyik legméltóbb képviselőjeként, a jelenlevők szünni nem akaró lelkes éljenzése közben *Gundel János*ot éltette, ki ipara szeretetének legszebb jelét azzal adta, hogy két fiut is nevel iparának. Nagy tetszéssel fogadott beszéde ulán *Wertheimer Lajos* szép beszédben *Holstein Zsigmond* pénztárost, *Berger Leó* pedig a jelenlevő „jó fiukat“, *Barta Béla* és *Kiss Lajos* szerkesztőket éltette, kiknek nevében *Kiss Lajos* felelt, ki poharát nagy tetszéssel fogadott lelkes beszédben *Müller Antalra*, mint a vendéglős-ipar egyik legkiválóbb díszére, a polgárerényekben gazdag boldog családfőre emelte, ki mint az országos nyugdíj-ügyesület alelnöke, iparának nemes szeretetében gondoskodása tárgyául a vendéglős- és kávéipar alkalmazottainak nagy családját is magának fogadta. Általános figyelem közt emelkedett fel most *Gundel János* ipartársulati elnök, hogy reflektálva a *Goreczky Zsigmond* szavaira, kifejtse, miért neveli fiait a maga iparában. Találós szavakkal festi ama küzdelmet, melyet legjóravalóbb iparosaink a mindennapi élet gondjaival s egy bizonytalan jövőve

szemben folytatni kénytelenek, a mi véleménye szerint leginkább lehet oka annak, hogy az iparos fiait nagyobb előszeretettel nevei a biztosítottabb jövőjü hivatalnokai stb. tudományos pályákra. *Némái* Antalt mint az iparát szerető, azért önzetlenül fáradozó iparos mintaképét élteti. *Némái* Antalnak e beszédre adott lendületes válasza után még *Kemény* Géza mondott igen szép, rövid beszédet, majd *Weingruber* Ignác, *Gundel* Jánost, *Müller* Antalt, *Pelzmann* Ferenczet, *Berger* Leó pedig *Gundel* Károlyt éltették.

Ezzel a beszédek sora véget ért, de a társaság még sokáig a terített asztalok mellett ült. És bár az „István“ konyhája, mely annyiszor kiálta az akadémiai szigorlatot, nem szorul dicséretre a szakemberek előtt, tudósításunk még sem volna tökéletes, ha végezetül meg nem emlékeznénk a felszolgált pompás ételekről, a remeknél remekebb csopaki, kőbányai borokról, melyek akár csak a remek *François-Transsylvania* nagy kelendőségnek örvendtek. A vacsora étrendje a következő volt:

Javaleves csészében
Fogas szeletek magyar módra
Gombás bélszín
Tálban sült kelvirággal
Hízalt jérece
Orosz saláta
Jegucedett tejszínhab
Gyümölcs
Sajt

Végül még felemlítjük, hogy a budapesti kávésszégdek-
karácsonyfa-alapja javára ez alkalommal 19 korona 10 fillér folyt be.

„Zalaegerszegen megye székhelyén
egy jömenetelű kávéház, legélénkebb
helyen családi viszonyok miatt eladó“
Bővebb felvilágosítást ad ~ ~ ~

Központi kávéház
Zalaegerszeg.

A „Budapesti kávésszégdek betegsegélyező pénztára“
közleményei.

Jegyzőkönyv.

(Fölvétett Budapest, 1903. évi február hó 23-ik napján a
budapesti kávésszégdek betegsegélyező pénztára igazgatóságának rendes
ülésétől.)

Jelen voltak *Némái* Antal elnök, *Magyarics* Ágoston al-
elnök, *Holstein* Zsigmond pénztáros, *Huszarek* Albert, *Knappe*
János, *Koltay* József, *Olmosi* József, *Sándor* Lajos igazgatósági
tagok; *Katona* Géza főügyelő-bizottsági tag; *Kemény* Géza titkár.

1. *Némái* Antal elnök üdvözlöi az igazgatóság tagjait; beje-
lenti, hogy *Harkai* Mór és *Grüneck* Gusztáv urak elmaradásukat
kimentették és az ülést este 8^{3/4} órakor megnyitván, a mult ülés
zökönyvjegyének hitelesítésére *Katona* Géza és *Koltay* Józ-ef
urakat kéri fel.

2. *Kemény* Géza titkár olvassa az 1902. évi október hó
29-én tartott igazgatósági ülés jegyzőkönyvét, mely észrevétel
nélkül hitelesített.

3. *Verhota* Aranka részére az igazgatóság a nevezett folya-
modónak a még járó táppénzt megszavazza és annak utalványo-
zására az elnökök följogosítja.

4. *Farkas* Jenő pénztári tag kérvénye folytán az igazgató-
ság a nevezett által annak idején föl nem vett három heti táp-
pénzt megszavazza és annak kiutalványozását elrendeli.

5. Elnök jelenti, hogy *Magosy* Gyula ellenőr ezen állásáról
lemondott, az ellenőri tisztét ideiglenesen *Koczán* Károly pénztári
tag vállalta el, ki is ezen hivatását lelkiismeretesen teljesíti.

Az igazgatóság a jelentés tudomásul veszi és *Koczán*
Károly urnak önzetlen fáradozásáért köszönetét nyilvánítja.

6. Elnök jelenti, hogy a módosított alapszabályok a f. év
minden nehézség nélkül életbeléptek.

Tudomásul szolgál.

7. Titkár előterjeszti a közgyűlés elé terjesztendő évi jelentés
tervezetét, bemutja a főügyelő-bizottság által főfelügyelt záro-
számadást és vagyonmérleget, továbbá a statisztikai kimutatást.

Mindezeket az igazgatóság jóváhagyja, a jelentések kinyoma-
tását és a közgyűlés elé leendő terjesztését elrendeli.

8. Elnök javaslatára elhatározza az igazgatóság, hogy a f.
évi rendes közgyűlés a kiküldöttek választásával kapcsolatban
f. évi márczius hó 16-án este 8 órakor az elnökség által előter-
jesztett napirenddel a Dohány- és Sip-utca sarkán levő Dukász-
féle vendéglő külön termében tartassék.

9. A f. évi rendes közgyűlésen foganatosítandó választá-
sokra az igazgatóság a jelölést egyidejűleg megejtette.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést este 10^{1/2} órakor
berekesszi.

Kemény s. k.
titkár.

K. m. f.

Némái s. k.
elnök.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR

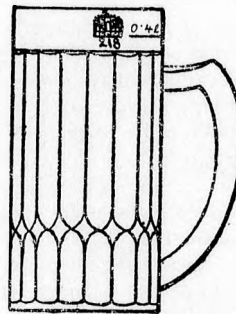
Részvénytársaság

BUDAPESTEN

Fürdő-utca és Ferencz József-
tér sarkán Diana fürdő-ház.

1903. márcziustól:

V., Ferencz
József-tér 3.
Dianna-fürdő
épület. * * *

Legfinomabb vendéglői
és kávéházi
üvegneműek
nagy raktára.

VEGYES HIREK

Közyűlési meghívó. A budapesti
szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipar-
társulata f. évi márczius hó 31-én délután
3 órakor az István-főherczeg szállodában tartja
meg rendes évi közgyűlését, melyre a tagokat
ez uton is meghívja az elnökség.

— **A mi bálunk.** A budapesti szállodások, vendéglősök
és korcsmárosok ipartársulata és a budapesti pinczeregylet bálja
folyó évi márczius hó 4-én ment végbe a Royal-szálloda összes
termekben oly fény és pompa kíséretében, mely e különben is
jöhírű táncmulatság eddigi erkölcsi sikerét is messze felülhaladta
s nemcsak a szorosabb értelemben vett szakiparosoknak, hanem
a székesfőváros legelőkelőbb társadalmi köreinek is kedvencz
találkozó helyévé teszi. Tíz óra felé indult meg a kocsitábor a
fényesen kivilágított Royal-szálloda felé, de nem szünetelt meg még
tizenegy után sem, úgy hogy a figyelmes rendezőség élén a min-
denre gondosan ügyelő, figyelmes és fáradhatlan *Petanovits*

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Józseffel, kinek *Fürst* Tivadar, *Schnell* József és *Willburger* Károly s egy egész sereg kiváló főpinczér segítkeztek, alig győzték a bátra érkező vendégeket fogadni. Tíz óra felé érkezett meg a ragyogó szépségű bálánya, *Kovács* Emilné, a Nemzeti Casinó vendéglősenek neje, kit a rendezőség rendkívül szíves virágoskorral lepett meg s a legkedvesebb suite, tizenkét szebbnél szebb koszorúslány kísérte a báterembe, mire csakhamar kezdetét vette a táncz, mely aztán kivilágos kivirradtig egy perczre sem szünetelt. Kellemes meglepetésben részesültek a hölgyek, kik tánczrendül egy veritabilis p zsgőládikát kaptak, melynek felnyitható fedelén ott volt a tánczrend, benne pedig három miniatúr „*Gentry Club*“. A rendkívül szíves és izléses ládika csinos láncon egy művészi kivitelű paizson függött, mely elég találó másolata ama paizsna, melyet a svéd vendéglősök küldtek budapesti kollégáiknak. Így az egész tánczrend nemcsak ajándékozójának, a pozsonyi nagyszasszonynak, Hubert I. E. pezsgőgyár tulajdonosának bőkezűségének, hanem egyuttal jóízlésének is becsületére váltott, amit aztán a bálózók később — annak rendje és módja szerint — meg is háláltak. Más meglepetés volt a *Katicza-polka*, melyet a 32-ösök derék karmestere, Psibik Ottó ajánlott fel a bálányának s amely nagyon tetszett ugy a tánczosoknak, mint — a nem tánczosoknak is. Sok dolga akadt a czigánybíró *Bokros* Károlynak is, mivelhogy e bálon nemcsak jól mulatott, hanem jól tánczoló közönség volt; tánczra „szolgálatra berendelni“ pedig senkit sem kellett. Nagy ováczióval fogadták a társulat szeretett elnökét, *Gundel* Jánost *Glück* Frigvest, *Stadler* Károlyt és idősb *Kammer* Ernőt, kiken kívül az ipartársulat legtöbb tagja, *Márkus* József főpolgármester, *Barabás* Béla, *Benedek* János, *Sacellary* György országgyűlési képviselők és a bálózokkal összeköttetésben álló gyárvállalatok és kereskedők igazgatói és képviselői is megjelentek e bálon, mely egyike volt a farsangutó legsikerültebb mulatságainak és a melyhez *Schubert* Péter és *Schreiber* Lajos (Temesvár) és *Krausz* Gottlieb (Bécs) sürgönyileg küldték jókívánásaikat.

A jelen voltak névsora a következők:

Asszonyok: Lagage Antalné, Prindl Nándorné, Schwarc Dezsőné, Vajda Ferenczné, Franckl Ignáczné, Deckkerné, Ulrich Károlyné, Fahidy Ágostonné, Minnich Jánosné, Mayer Fülöpné, özv. Hurt Józsefné, Jung Péterné, Füleyné, özv. Kovács Ferenczné, Wirth Henrikné, Kratochwill Edéné, Ecker Lipótné, Wölfel Istvánné, Moser Istvánné, Engel Mórné, Schwartz Józsefné, Loksa Imréné, Peterka Alajosné, Czeiner Károlyné, Mándy Mihályné, Weisz P. Vilmosné, Klekker Alajosné, Klein Berta, Schwartz Mihályné, Hechtl Jánosné, Hicker Györgyné, Ecker Károlyné, Schumy Károlyné, Schwerta Mártonné, Konopa Andrásné, Sekultéty Ernőné, Hantzmann Jánosné, Folnovits Jánosné, Förster Konrádné, Weisz Károlyné, dr. Róth Miksáné, Kohn Lipótné, Bolda Nándorné, Oblat Ignáczné, özv. Neumann Jánosné, Neumann Fülöpné, Weisz Mihályné, Berlinerné, Leyrer Ignáczné, Patonay Gézáé, Hollendanner Ignáczné, Máday Lajosné, Németh Sándorné, Keréc Ferenczné, Hahn Frigyesné, Hahn Nándorné, Veigl Józsefné, Leimetter Istvánné, Gráf Jánosné, Simon Zsigáné, Keleti Henrikné, Kolb Gusztávné, Petánovits Józsefné, Fekete Gyuláné, Lindenfeld A.-né, Berkovits Lajosné, Fait Mihályné, Aágné, Schmidtné, Chownetz Jánosné, Gregorits Ferenczné, Seidl Vencelné, Kiss Istvánné, Deutsch Béláné, Winkler Antalné, Kröger Flórisné, Neumann Józsefné, Ott Mihályné, Kramer Miksáné, Boros Hugóné, Grünwald Edéné, Koza Ferenczné, Hell Józsefné, Hell Andrásné, Spurmann Istvánné, Várady Károlyné, Császár Imréné, Berkes Andorné, Gundel Jánosné, Kovács E. M.-né, Mayer Józsefné, Kommer Ferenczné, Simon Imréné, Pelzmann Ferenczné, Chladek Józsefné, Haek Istvánné, Kreemann Károlyné, Lippert Lajosné, Tóthné, Jahn Edéné, Werler Lajosné, Horváth Lajosné, Billein Antalné, Sterk Zsófi, Jellinek Mórné, Bilovits Ferenczné, Róth Mánóné, Kovács Károlyné, Putnokyi Istvánné, Csillag Illésné, özv. kapivárj; Kapi Andorné, Szerény Mátýásné, Müller Antalné, Tóth Józsefné, Peschanek Gézáné, Körösi Józsefné, özv. Bányai Józsefné, Hamrály Fülöpné.

Leányok: Lagage Stefánia és Emme, Frankl Agatha, Deckner Irénke, Tóth Gizella, Reinfrank Hermina, Ullrich Berta és Emilia, Prindl Teréz és Hermin, Faludy Margit, Keitl Emmike, Mayer Irma,

Hurt Etelka, Kamarás Boriska, Mechti Mariska, Endri Mariska (Szegzárd), Wölfel Esztike, Moser Ilonka, Engel Vilma, Schwartz Etelka, Czizlan Annus, Czeiner Mariska, Mándy Mariska, Kreis Jozefin, Klein Juliska, Schmidt Irma, Berkovits Annuska, Hechtl Katóka, Schwartz Terka, Hicker Juliska és Jola, Ecker Gizella, Schmerda Aloiza, Schumy nővérek, Konopa Annus, Hantzmann Anna és Katicza, Folnovits Gizella, Weisz Irma, Kollár Ila és Regina, Leyrer Etel, Peig Mimi, Máday Mancí, Németh Mili, Palkovits Illus és Mariska, Veigl Iréne, Quint Mariska és Zsuzsanna, Jankovits Irma (Sziszek), Mendege Margit, Lindenfeld Berta, Aág Birike, Feith Rózsika és Gizike, Hamrák Vilma, Gregorits Linuska, Ligeti Iréne, Singer Iréne, Pelzmann Terézke, Dévay Juliska, Grünwald Bertuska és Ilonka, Schreyer Ilona, H. Il Boriska, Ligeti Ilonka és Margit, Guzikovszky Anna és Erzsike, Pelsőci Irmus, Hellmer Gita, Kiss Margit, Kazányi Irma, Karsányi Margit, Pirchner Irma, Krechmann Matid és Józsa, Tóth Aranka, Németh Margit, Deutsch Riza, Schartner Annuska, Hoffmann Annuska, Stern Karola, Chaldek Margit, Szerény Margit, Fröhlich Viktória, Pelzmann Margit, Bányay Margitka, Kolb Tekla.

Figyelmeztetés. Figyelmeztetjük a „**Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávésegedek orsz. nyugdíjgyesülete**“ **budapesti választmányának** tisztelt tagjait, hogy a választmány titkára a központi irodában (V., Váci-körut 72. sz. II. em.) **minden hétfőn 3—6-ig** hivatalos órákat tart és ezen időben a tagoknak egyes üzleti ügyekben mindennemű felvilágosítást megad.

A budapesti választmány elnöksége.

— **A pápai vendéglősipartársulat közgyűlése.**

„A pápai vendéglősök, kávéosok, mészárosok, hentesek és pinczerek betegsegélyző és temetkezési egylet“ márczius hó 5-én délután 3 órakor a Winkovits-féle vendéglőben közgyűlést tartott, melyen *Dreisziger* Károly elnökölt. Az 52 tagból álló egylet mintegy 30 tagjának jelenlétében tartott ülésből kifolyólag jelentjük, hogy az egylet vagyona 2564 kor. 22 fill., keletkezett a kör 1887-ben. *Dreisziger* 25 éves elnök. A tisztujtás alkalmával elnök lett: *Dreisziger*, alelnök: *Singer* Jakab, titkár: *Gráf* Ödön, pénztáros: *Bauer* Károly, orvos: *Rechnitz* Ede dr. Új választmányi tagok: *Zsilinszky* Pál, *Kern* József, *Hindler* József, *Winkovits* Sándor és *Gyenes* Mihály. A közgyűlésből kifolyólag *Rechnitz* dr. indítványára 5 tagu küldöttség kérette fel *Schnattner* Géza koreszmárost, választmányi tagot, (ki 6 hónappal ezelőtt lábát törte s most teljes felgyógyulását várja), hogy őt a közgyűlés nevében a sikeres operáció után üdvözölje. A közgyűlés 5 órakor véget ért.

— **A hotel garnik alkonya.** A hotel garni — mint ismeretes — az a szálló, amelyben mérsékelt árak mellett otthont talál az alkalmi szerelem. Ezek ellen a hotelek ellen nemrégiben az Orsz. iparegyesület és a budapesti vendéglős-ipartársulat kezdeményezésére üdvös mozgalmat indított a főváros hatósága. Azzal érveltek a városatyák, hogy ha eltörlük a hotel garnikat a főváros területéről, erkölcsösebbé lesz Budapest. Az akciónak az az első eredménye, hogy a rendőrség összeíratta a hotel garnikat. Valóban szép számmal vannak. Az I., II. és III. kerületet kivéve, minden kerület képviselve van a rendőrség indexén. Az előjáróságok most meg fogják figyeltetni, hogy ezek az indexre került hotel garnik tényleg olyanok-e, mint amilyen a híruk? Az előjáróságok jelentése után a tanács be fogja csukadni az erkölestelen tanyákat.

— **Az iszákosság terjesztése és a papok** Az „Adóügyi Szaklap“ nyomán megirtuk lapunk mult számában, hogy a fogyasztási szövetkezetek népboldogítói (vagy talán népbolondítói?) maguknak akarják lefoglalni a koresmai jogokat is. Megirtuk akkor, hogy a fogyasztási szövetkezetek élén álló egyik plébános miként könyörög a pénzügyminiszternél a koresmák létszámának emeléseért. Azt is megirtuk, hogy a plébános ur azért könyörög a koresmák létszámának emelése

végett, mert a korlátlan kimérési engedélyek létszáma be van töltve és a fogyasztási szövetkezet, amelynek élén a plébános ur áll, csak akkor kaphat korcsmai jogot, ha a létszám szaporíttatik. A létszám szaporítása pedig a pénzügyminiszter joga. A plébános ur bizonyára a pénzügyminiszter urnak ezen jogára támaszkodott akkor, a midőn otthon (Mohora községben) kijelentette hiveinek, hogy addig Pestről haza nem jön, a míg a fogyasztási szövetkezet részére a korcsmai jogot a zsebében haza nem hozza. A plébános ur nem vihette ugyan a zsebében haza az engedélyt, de úgy látszik, hogy Lukács önmagyméltóságának jóakarátát mégis megnyerte, mert Pestről hazautazva arról értesítette hiveit, hogy a korcsmai engedély okvetlen meglesz, csak hogy a pénzügyminiszter ur a törvény betűinek eleget akar tenni, hogy a szaporítás ügyében a belügyminiszter hozzájárulását is bekérje és e végett áttette az iratokat a belügyminiszteriumhoz, de a szövetkezet tagjai nyugodtak lehetnek, mert a szövetkezeti korcsma okvetlen meglesz. Nem tudjuk, hogy mi igaz a dologban. Azt sem tudjuk, hogy csakugyan tett-e ígéretet a pénzügyminiszter ur Mohora község derék plébánosának, de arról ugyanis meggyőződünk, hogy az iratok tényleg átküldettek véleményadás miatt a belüghöz és így nem lehetetlen, hogy a derék plébános könyörgését az Ur meghallgatta és Mohora község fogyasztási szövetkezete kedvéért a korcsmák létszáma szaporítva lesz. Egy kissé furcsa ugyan az egész, különösen ha meggondoljuk, hogy *nagyon sok szegény kereket nélkül álló régi korcsmáros nem képes korcsmai jogot kapni, csak azért, mert a létszám be van töltve.*

— **A nagyváradai pinczeregylet hangversenye és táncmulatsága.** A nagyváradai pinczeregylet, munkaképtelen tagjai menházának fentartására f. évi márczius hó 4-én a Fekete Sas összes termeiben hangversenynyel egybekötött zártkörű táncvizigalmat rendezett, mely oly fényesen sikerült, hogy a nagyváradai közönség hálával és csodálkozással volt kénytelen fölfedezni ezeket a derék embereket, kik megmutatták, hogy *testületükben sok erő, intelligencia, izlés és ambíció lakozik.* A nagyváradai pinczerek gratulálhatnak maguknak. Breyer Károly, ki talpraesett megnyitó beszédet mondott a hangverseny megnyitó pontjaképpen, jogos önérzettel mondhatta: *lássá a társadalom, hogy a pinczér is ember, gondolkodó és intelligens s olyan hasznos tagja a társadalomnak, mint bárki.* Breyer Károly beszéde után *Béley Szidi* énekelt egy operáriát az ő csodásról hangján, az ő nagy művészetével. Majd a sok taps és kihívás után egy műdalt énekelt óriási hatással a Szigeti-színház közönségének ez egyre kedvesebb primadonnája. *Bihari Ákos*, a szegedi színház kiváló művésze Kiss József Jehova költeményéből szavalt egy részt hatalmas erővel és hatással. *Márkus Aranka* énekelt ezután igazán nagystíliú énekművészettel. Azután magyar nótát énekelt szintén nagy hatással. *Ady* Endre ötletes bevezetéssel néhányat olvasott föl újabb verseinek „Éjimidó” ciklusából, *Bécsy Gyula* kuplékat énekelt zajos nagy sikerrel. Igen érdekes volt a következő szám. *Bala* Mariska, egy fiatal, bájos, szubrett-énekesnő, nagyváradai lány énekelte el a Lili-valzert s ezután egy pajkos sanzont. Kedves hangú, remek temperamentumú leány, a ki bármely nagy színpadon is sikereket tudna bőséggel aratni. Aztán újra *Bihari Ákos* következett s zárta is be a programot. Egy szép poemát szavalt. A közönség percekig tapsolt a nagytalentumu fiatal művésznek, kedves ismerősének. Diszes nagy közönség volt a hangversenynek. Megtelt a Fekete Sas nagyterme. A noteblitások között ott voltak *Rimler* Károly polgármester, dr. *Desi Géza*, *Gerő* Ármin stb. A hangverseny után fényes és virradásig jókedvű táncmulatság volt. Breyer Károly rendezőségi elnök, Kornhauser Henrik egyleti elnök, Sarkadi József titkár stb., mindazok, kik a mulatság sikerén buzgólkodtak, büszkék lehetnek a sikerre. A rendkívül sikerült bál intéző bizottsága a következőkből állott: Breyer Károly elnök, Sarkadi József főtíká, Fáy József pénztárnok, Weiszberger Miklós titkár, Gaál Antal, Garnek György, Groszmann Hermann ellenőrök,

Ady Endre, *Bergner* Gusztáv, *Biró* János, dr. *Barta* Dezső, *Balogh* Vilmos, *Deák* Gusztáv, *Dénes* Ödön, *Fejér* Károly, *Fehér* Dezső, dr. *Fenyő* Sándor, *Fekete* Laci, *Fehér* Dezső joghall., *Frankó* József, *Fleischhaker* Hugó, *Fleischer* Béla, *Giger* Simon, *Halász* Lajos, ifj. *Harmathy* K., *Jellinek* G., *Julier* K., *Jónás* Andor, *Jónás* Dezső, *Kohn* Emil, *Karácsonyi* Aladár, *Kohn* Márton, dr. *Kripka* Henrik, *Klein* Adolf, dr. *Kabos* Béla, *Klein* Lajos, *Kirschner* Jenő, *Ligeti* Lajos, *Lengyel* Géza, dr. *Löwi* Mó., *Lázár* Loránd, dr. *Lánczy* József, *Márkus* Samu, *Márton* Manó, *Mihelyi* Jenő. ifj. *Márkus* János, *Markovics* Ferencz, *Markovics* Oszkár, *Pollák* Gyula, *Pásztor* Ede, *Rosenberg* Béla, *Radó* Dezső, *Scheinberger* Károly, *Sass* Ede, *Simon* György, *Scherez* Károly, *Tóth* Ede, dr. *Tarján* Leó, *Tarján* Hugó, *Vécsey* Jenő, dr. *Várady* Ödön, *Weiszberger* Jenő, *Vermes* Kornél, *Weiszberger* József, *Wertheimstein* Viktor, *Waldmann* Ernő, dr. *Zigre* Aurél. A fogadó bizottság elnökei *Lukács* József, *Ligeti* Lajos, a teremrendezők elnökei *Weiszberger* József, *Fejér* Károly, a nagybizottság elnöke *id. Bayer* Frigyes, a tánczene rendezőbizottság elnöke *Radó* Dezső voltak.

Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Orsz. Nyugdíjgyesülete.

Szakiipari alapon létesített, hazánkban és a külföldön is páratlan biztosító intézet. Közel 200000 korona alaptőkével. A saját, az özvegye és árva jövőjét biztosítja, ki tetszés szerinti összegre biztosítja magát. Az egyesület igazgatósága Budapest, V., Váci körút 72. sz. alatt van és érdeklődőknek szívesen küld alapszabályokat, kimutatásokat stb.

— **Eljegyzés.** Ifj. *Juránovics* Ferencz jegyet váltott *László* Ilonka kisasszonnyal, *László* Lajos szegedi földbirtokos bájos és művelt leányával.

— **A budapesti kávésegédek betegsegélyző-pénztára** f. évi márczius hó 16-dikán tartja meg X. rendes évi közgyűlését. Az igazgatóság évi jelentése szerint a tagok létszáma az év végén 1275 férfi és 386 nő, összesen 1661 volt. A pénztár tartalékai az elmúlt évben 4296-66 koronára, a régi kávésegédegyletnek a pénztár által kezelt tőkéje 27,914-76 koronára emelkedett. A múlt évi kezelés 117-56 kor. felesleget tüntet fel. Az igazgatóság az elmúlt évben 3 ülésen 24 tárgyat intézett el. A pénztár belső ügyeit illetőleg felemlítésre méltó, hogy a kereskedelemügyi miniszterium a tagsági járulékok felemlését kimondó múlt évi közgyűlési határozatot jóváhagyta, s hogy a tagok létszáma ennek dacára folytonosan emelkedőben van, ami csak a pénztár életképességének bizonyítékául tekinthető.

— **Budapest közegészségi állapotáról** most jelent meg a főorvos január hóról szóló jelentése. E jelentés szerint ebben a hónapban 32 kávéházat és tejesarnokot, 32 vendéglőt, 36 korcsmát, 4 szállodát vizsgáltak meg és mindenütt kifogástalan rendet és tisztaságot találtak. Élelmi és élvezeti cikkekkel vendéglőben és korcsmában 76, kávéházban 16 esetben, főzőedényeket vendéglőben és korcsmában 76, kávéházban 16 esetben vették vizsgálat alá, de panaszra vagy kifogásra egy esetben sem volt ok.

— **A győri pinczérkar mulatsága.** A győri pinczérkar nyugdíjalapja javára márczius hó 12-ik napján, esütőtökön este 9 órakor a Lloyd termében zártkörű táncmulatságot rendezett.

— **Vegyvizsgáló intézet Nagyváradon.** Közel hat éve már, hogy Nagyvárad törvényhatósági bizottságában *Berkovits* Ferencz dr. indítványt tett egy vegyvizsgáló-intézet felállítására iránt. A törvényhatósági bizottság elvb n akkor el is fogadta a rendkívül hasznos tervet, azonban a megvalósítással mindezeideg késtek. Most *Boróthy* Ákos dr. főorvos újabb előterjesztést intézett a tanáshoz, a melyben bejelenti, hogy a vegyvizsgáló-intézet vezetését *Simonyi* Ernő főreáliskolai tanár hajlandó volna elvállalni. Az intézet felállítása 3184 koronát és azontul évente 2452 kor. kiadást igényelne. Mndez azonban nem volna holt befektetés, mert ha megkapja az intézet a nyilvánossági jelleggel való felruházást, úgy a vizsgálati díjakból a kiadások felerésze körülbelül megtérül.

Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége.

A hazai vendéglősök legfőbb központi szerve. **Minden vendéglősnek erkölcsi kötelessége, hogy szövetségünk tagja legyen,** mert iparunk szervezetének ez az egyetlen tényezője, mely iparunk közérdekeit erkölcsi erejénél fogva megvédeni képes.

A szövetség irodája: **Budapest, IV., Himző-utca I. sz. a.** van és a szövetség tagjainak készséggel szolgál felvilágosítással minden ügyben. Évi tagdíj 8 K.

— **Budapesti kávéfőzők szakegyesülete.** A budapesti kávéfőzők, leváltók és szolgálak a fenti czím alatt egyesületet alakítottak, melynek célja a munkanélküli tagjait díjtalanul elhelyezni és segélyezni, továbbá szakbelileg képezni iparunknak tisztas és munkaszerető tagokat nevelni. Az új egyesület hivatalos helyisége a VII. Kertész-utca 20. számú házban van.

— **Furcsa módja a pénzbeszedésnek.** Hoch Lajos, a győri Kisfaludy-kávéház volt főpinczére, a midőn ezen állását elveszítette, az egyik győri helyilapban a következő „Felhívást” tette közzé:

FELHÍVÁS.

Miután a „Kisfaludy” kávéházból kiléptem, felhívom mindazon urakat, kik mulatozás közben nekem adások maradtak, avagy kártyajáték közben pénzt kértek kölcsön, ezt két napon belül lakásomra (Kazinczy-utca 18. szám) beküldeni szíveskedjenek, mert ellenesetben kénytelen lennék más lépéseket tenni.

Hoch Lajos, főpinczér.

Hát a fizetési fölszólításnak ez bizony egy egészen új és eredeti módja, de csak az a baja, hogy nem annyira új, mint inkább rosszindulatú és nem annyira eredeti, mint kétes értékű. Szó sincs róla. A pinczérnek, ki gyakran kénytelen hitelezni, épp úgy joga van követeléséhez, mint bárki másnak. Kenyerét, pláne ha ma itt, holnap meg amott dolgozik, keserves napi munkával keresi meg és a leglelkiesmeretlenebb ember az, aki a pinczért csalja meg, ki krajezárokból keresi és teszi össze kenyerét. Ámde lelkiismeretlenebb és rosszabb indulatú az, aki egy szép napon hátat fordítva annak, ki neki e — lehet — nehéz kenyérkeresetre módot adott, pellengére állít egy elsőrangú üzletet és ennek elegáns közönségét. Az ártani akarás, mint lóláb, itt nagyon is kilátszik és ami még jobb, haszná ni sem fog. A Kisfaludyból e „Felhívás” miatt egy vendég sem fog kimaradni. Hiszen már most eo ipso mindenki oda fog járni, demonstrálván, hogy ő odajárhat, mert nem tartozott és nem tartozik — Hoch urnak.

— **Vendéglői alkalmazottak közvetítése.** A „Magyar Országos Pinczér-Egyesület” emlékiratot adott be Láng Lajos kereskedelmi miniszterhez a helyközvetítés szabályozása tárgyában. Az emlékirat kiemeli, hogy Magyarországon huszezer pinczér van, akiket az ügynökök kizsákmányolnak, most tehát azt kéri, hogy ezek tüzelmeinek a miniszter gátat vessen. Az ügynökök elhelyeznek mindenkit, ha a szaknához semmit sem ért is, csak hasznuk legyen belőle. Kéri, hogy a helyközvetítők a pinczérék közvetítésétől eltávolítsanak s az állami munkaközvetítő intézet is, mely ezen a téren úgy sem ért el eredményt, a pinczérék közvetítését szüntesse be s bizza azt a pinczérék egyesületeire. Kéri továbbá a minisztert, hogy ez ügyek rendezésére szakértekezletet hívjon egybe s addig is utasítsa az iparhatóságokat a pinczér-egyesület elhelyező irodájának támogatására.

— **Lugosi vendéglősök és kávéosok bálja.** A lugosi vendéglősök és kávéosok folyó évi márczius 4-én, a „Magyar Király” vendéglő összes termeiben rendkívül sikerült bált rendeztek. A rendezők fáradságtalan agilitással működtek, hogy az est sikerét biztosítsák. A bál legnagyobb sikerét már elérték azzal, hogy *Pogány* Károlyné főispánné szül. gr. Teleky Blanka és *Fialka* Károlyné alispánné a bálanyai tisztséget készségesen elvállalták. A közönség a legszelebb rétegekben vett részt ezen bálon, s annyian jelentek meg, hogy ott Lugos város egész számbavehető társadalmá találkozott. Az a körülmény, hogy a keringő ketkatonazenekar, a csárdásokat pedig az egyesített cigánybandák játszották, a rendezőknek raffinált ízlésére vall.

— **Élelmiszer-hamisítás.** A közigazgatási bizottság utóbbi ülésén hamisított élelmiszer forgalomba hozásáért a következőket ítélte el: Özvegy Karta Jánosné 25 koronára, Feldmár S. Benedekné 10 koronára, Fehér Frigyesné 5 koronára, Dicker Jakabné 10 koronára, Stark Istraúné 20 koronára, Sehiring Mihályt 30 K. Kornfeld Ignácot 25 koronára, Priesner Samut 30 koronára, S. ifert Simonné 60 koronára, Haknauv Katalint 60 koronára, Blenk Ádámot 20 koronára, özvegy Vörös Lajosné 25 koronára, Hruska Mártonné 30 koronára, Reisch Józsefné 30 koronára, Szluha Istvánné 30 koronára.

A budapesti (ipari) munkaközvetítő intézet (Budapest, VIII., József-körút 36.) választmánya dr. Radocza János elnöke alatt a napokban tárgyalta a kereskedelmi miniszter által tervezett vidéki munkaközvetítő intézetek szervezeti szabályzatát, melyet a végrehajtó bizottság elfogadásra ajánlott. A szervezett munkásokat képviselő választmányi tagok azonban a szervezeti szabályzat többrendbeli határozatainak módosítását kívánták. Az indítványok következők voltak: 1. hogy a vidéki közvetítő intézetek ne az állam, a város és az abban székelő kereskedelmi és iparkamara által szerveztessenek, hanem vagy egyedül az állam vagy a város által. Ez indítvány nem fogadtatott el. 2. Hogy a közvetítés ugyan a szabad egyezkedés alapján történjék, azon megszorítással azonban, hogy minden egyes ipari szakmára nézve a megállapítandó minimális munkabérek alul az intézetek munkásokat ne közvetítsenek. Ezen indítvány mellett érvül felhozott, hogy ezen megszorítás nem ellenkezik az ipartörvény ama rendelkezésével, mely a munkabér iránt való megegyezést, egészen az egyezkedő felek tetszésére bizza; felemlített továbbá, hogy csak egyenlő erejű felek egyezkedhetnek szabadon; e körülmény azonban a munkaviszony megkötésénél fenn nem forog, mert egy gyenge féllel szemben az erősebb áll és a nyomasztó helyzet kényszere rendszerint illosorúsá teszi a munkásra nézve a szabad egyezkedést. A helyes szociálpolitikának tehát föltétlen kötelessége megakadályozni a gyengébb fél kényszer-helyzetének kihasználását. A választmány ez álláspontot elfogadta és nagy többséggel hozzájárult az indítványhoz; 3. hogy a választmány 10 tagja ne 2 pártatlan, 4 munkaadó és 4 munkás tagból álljon, hanem csupán 5 munkaadó és 5 munkás tagból, továbbá hogy a munkástagok ne a kerületi betegsegélyező-pénztár által küldessenek ki, hanem közvetlenül a munkások által a békéltető bizottság munkás-tagjaira nézve az ipartörvényben előirt módon választassanak. Az indítvány első részét a választmány elvetette, mert valónak el nem fogadhatta azon vádat, hogy a pártatlan tagok ne lennének pártatlanok, minek világos tanujelét adták, midőn a munkástagoknak a szakszervezeti munkások köréből való szaporítását melegen ajánlották; az indítvány második részét azonban, azaz, hogy a munkástagok a békéltető bizottsági tagok módjára választassanak, elfogadta; 4. hogy a választmányi tagok munkás tagjai nem 4 évre, 2 évenkénti kisorsolás mellett, hanem évenként választassanak. Ezen indítványt a választmány elfogadta; 5. hogy a munkások ne tétessenek felelőssé azért, ha az ajánló-lap az intézetnek meg nem küldetik és 6. hogy a sztrájkok alkalmával való közvetítésre vonatkozó határozat oda módosíttassék, hogy sztrájk alkalmával az intézet ne közvetítsen, végre 7. hogy azon munkaadókhöz, kik nem szokták fizetni a segédjeiket, munkások ne közvetíttessenek, mely indítványok szintén elfogadtattak.

Létay.

— **Herkulesfürdő statisztikája,** mely most jelent meg, egész csomó érdekes számot tartalmaz. E szerint a múlt évben 10.185-en használták a pompás gyógyfürdőt, köztük 3771 külföldi. Idény szerint felosztva, az előidényre, 1849, a fődényre 6592 és a pótidényre 1744 fürdővendég esik. A fürdővendégek közül 4579 magyar, 202 osztrák, 7 bosnyák, 172 németországi, 1539 romániai, 100 szerb, 87 bolgár, 11 francia, 55 angol, 1 olasz, 1 görög, 35 török, 6 orosz, 1 hollandiai, 1 svájci, 1 afrikai, 4 amerikai és egyéb nemzetiségű volt. A fürdővendégek száma 1892 óta, tehát 10 év alatt több mint 25 százalékkal emelkedett.

— **Az upesti közművelődési kör** lapunk mai számában foglalt hírdetését olvasóink b. figyelmébe ajánljuk.

— **Haiálozások.** *Bleicher* Márton budafoki szállodatulajdonos t. évi február hó 24-dikén 56 éves korában hosszas szenvedés után. A megboldoguliban, kinek halálát a *Bleicher, Lerner* és *Musitz* családok gyászolják, a budapesti vendéglősiipartársulat egyik rokonszenves tagját vesztette el. — *Özv. Pechán* Péterné szül. *Paulits* Karolina f. évi márczius hó 1-én 68 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult urinót, kiben *Paulits* József a belváros egyik köztisztelőben álló polgára nővérét siratja, f. évi márczius hó 3-dikán helyezték örök nyugalomra. — *Manzer* János vendéglős neje, *Manzer* Jánosné szül. *Németh* Éva folyó hó 5-én nste 10 óraker Győrött életének 65., boldog házasságának 40-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. — *Blitzner* Károly közkedveltségnek örvendő vendéglős Ujpesten és az ottani vendéglős ipartársulat elnöke f. évi márczius hó 10-én élete 53 évében rövid szenvedés után elhunyt. Halálát neje, *dedobellai Simkovich, Blitzner, Barkóczy, Plochl* családok s kiterjedt rokonsága gyászolják.

— **A pinczér becsülete.** Az újpesti „Lassalle“ műkedvelő asztaltársaság elnöksége még ez év elején, egy névtelen levezőlapot kapott, melyben a levél írója figyelmezteti az elnökséget, hogy őrizkedjenek *Silbermann* Náthántól, mert az egy veszedelmes ember, a ki már 4/2 évig börtönben ült, *Silbermann* maga e kártyát a kör tagjai előtt felolvasta, sőt kijelentette, hogy az illető, ki e kártyát írta, jelen van. Ekkor *Glasz* Lipót felszólalt hogyha őt gyanúsítja a levél írásával, akkor „csalódni méltóztatik“, de különben is igazolni tudja azt, hogy ha nem is 4/2 évet, de 18 hónapot ült a börtönben. E kijelentés arra készítette *Silbermann*nt, hogy eme rágalmozást bírói uton megtorolja, s ezért *Glasz* Lipót az újpesti járásb róságnál be is perelte. A bíró a tárgyalás előtt ki akarta békíteni a feleket, de *Silbermann* határozottan bírói elégtételt követelt, mert ő jelenleg a „Nemzeti kávéház“ fizetőpinczére s így feltétlen keresni kell a becsületet, mert könnyen megeshetik, hogy kenyerét veszi, **A** tárgyalás során az eskü alatt kihallgatott tanúk egyhangulag igazolták a vádat, melynek alapján a bíróság *Glasz* Lipótot a btkv. 261. szakaszába ütköző becsület-sértés vétségében büntösnek mondotta ki s ezért 3 korona pénzbüntetésre ítélte. *Glasz* Lipót a hozott ítéletben megnyugodott.

— **Miniszterek a budai Szt.-Lukács-fürdőben.** Nagy ünnepege volt vasárnap délelőtt a Szt.-Lukács-fürdőnek: Széll Kálmán miniszterelnök, dr. Darányi Ignác földmívelési miniszter és Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter, gróf Wickenburg Márk államtitkár kíséretében, valamint a miniszteriumok számos magas hivatalnokai és a Tud. orvosi egyetem kiváló tanárai megjelentek, hogy személyesen meggyőződjenek a Lukács-fürdő ásványvíz-kivételéről és idegen vendégek forgalmáról. Az ünnepélyes fogadtatás a körvasut előtt elterülő, zászlókkal és diadalkapukkal díszített parkban vette kezdetét, a hol a vasuti vágányokon egy vasuti vonat állott, mely 60.000 üveg Kristály-ásványvizet tartalmazó 1550 ládával volt megrakva. Itt *Palotai Rezső* vezérigazgató néhány szóval üdvözölte a magasrangu vendégeket, felemlítve, hogy a vonaton magyar ásványvíz, magyar üvegekben, magyar földtermette szalmából készült tokokban és magyar erdők faiból készült ládáknban messze tengerentuli országok számára fog elszállítani s ott hirdetni fogja a magyar föld áldását s a magyar munka szorgalmát. Széll Kálmán miniszterelnök gyönyörű és emlékezetes beszédben válaszolt a következőket mondván: „Igen tisztelt Uraim! Ugy a magam, mint miniszter-társaim nevében köszönettel fogadtam meghívásukat, hogy j|Budára jöjjünk társulatuk áldásos ténykedésének tanujeleit szemlélendő. Igen szívesen jöttem ugyanis mint miniszterelnök, ugyanis mint belügyminiszter, a kinek hatáskörébe tartozk a fürdőügyek vezetése, a mely ügy szoros összefüggésben van ugy a közegészségügyi, mint a társadalmi, valamint a közzgazdasági kérdésekkel is. Ezért érzek én oly élénk érdeklődést a fürdőügy rendezésével kapcsolatos mozgalmak iránt s ezért jöttem én oly örömmel önökhöz, szívesen fogadva vendégszeretetüket, mert nemcsak a fürdőügyek iránt érzett érdeklődésemet elégíthetem ki, hanem a gazdasági kérdések iránt érzett érdeklődésemnek is eleget tehetek és szemem előtt látom lefolyni az önök közzgazdasági tevékenységét, mely külföldön is dicsőséget szerez a magyar munkásságnak, a mely, noha

kicsiny nemzet vagyunk, mégis a távol külföldön is érdeklődést kelt a magyar haza és azon törekvések iránt, melynek szolgáltaiban önök is állanak. Ugy a magam, mint a kormány nevében köszönöm az önök szíves meghívását.“ Lelkes éljenzés hangzott fel a miniszterelnök ezen szavaira, mire aztán előlépett a vasuti állomásfőnök, hivatalos jelentést téve a tizenegy teherkocsiból álló vonat említett rakományáról és parancsot kért a kereskedelmi minisztertől, hogy a vonatot rendeltetére helyére — *Fiume*-kikötő — elindíthassa. Az adott jelre a vonat elindult, 3 mozsár-lövés kísérte és a *Rákóczy*-induló hangjai bucsuztatták el, melyet a *Lukács-fürdő* zenekara lelkesedéssel húzott. Széll Kálmán miniszterelnök és vele dr. Darányi Ignác és Láng Lajos miniszterek, valamint az egész előkelő, vendégül meghívott társaság ezután felmentek a nagy szálloda dísztermébe, a hol előadták azon cinematografiai és vetít tt színes képek sorozatát, melylyel a *Lukács-fürdő* a külföldön ismerteti Magyarországot és a *Lukács-fürdőt*, hogy ily módon a külföldiek érdeklődését s utazási kedvét felébressze. Az első képek Ő Felsége a király s a megboldogult *Erzsébet* királyné voltak, melyekhez a zenekar *Kölcsey* himnuszát játszotta; azután következett *Fiume*, *Budapest* és a *Szt-Lukács-fürdő* látképe, továbbá *Szeged*, *Esztergom*, *Pozsony*, *Kassa* városok, a *Tátra*-hegység, a *Csorbai tó*, érdekes képek a magyar nép é'etéből és mezőgazdaságból. Rendkívül tetszett a „Csárdás“ című kép, melyben *Blaháné* van megörökítve; szép volt továbbá a *Kristály-szobor* ébredése“ című kép, mely élő, mozgó nő alakban ábrázolja a *Kristály-plakái* képét. Az *Uránia* fényképésze készítette ezen felvételeket a *Szt-Lukács-fürdő* megbízása folytán, melyeket ma már *Délamerika* és *Transvaal* nagyobb városainak több színházaiban előadnak. Darányi és Láng miniszterek megelégedésüknek meleg kifejezést adtak a látottak fölött. Széll Kálmán miniszterelnök pedig a házigazdától *Palotai Rezső* és *Palotai Ödön* igazgatóktól behatóan tudakolta a *Szt-Lukács-fürdő* üzemvitelét és idegenforgalmát: örömmel hallotta, hogy a szállodáknak minden szobái most a téli időben is teljesen el vannak foglalva, még pedig nagyobbbrészt külföldi vendégekkel és megnézte még a penziós vendégek aznapni étrendét is. Érdekes volt a miniszterelnök kijelentése, hogy a magyar fürdők látogatottsága, mint azt a *Lukács-fürdő* példája mutatja, első sorban a fürdőtulajdonosoknak mindenre kiterjedő figyelmétől és tevékenységüktől függ s hogy ő benne ugy a gyógyfürdők, valamint a magyar közzgazdaság minden termelési ága meleg pártfogóra és támogatóra talál. A miniszterelnök és a miniszterek az egész idő alatt fesztelenül és barátságosan társalogtak az intézet orvosaival is, dr. *Bossányi* kir. tanácsos, dr. *Schulhof* és dr. *Pethő* urakkal, valamint a meghívott vendégekkel, kik közül ott láttuk *Márkus* József főpolgármestert, *Korányi* Frigyes, *Müller* Kálmán és *Than* Károly főrendiházi tagokat, *Kéty* Károly egyetemi rector, *Münnich* Aurél és *Vészi* József orsz. képviselőket, *Chyzer*, *Vértessy*, *Csatáry* és *Romy* miniszteri tanácsosokat, *Reisz* Gedeon oszt. tanácsost, dr. *Téry* és dr. *Preysz* Cornél egészségügyi felügyelőket, dr. *Réczey* és dr. *Lichtenberg* egyetemi tanárokat, dr. *Schermann* tisztí főorvost, dr. *Ludvik* Endre kórházi igazgatót, dr. *Lów* Samut, *Szajbely* Kálmán és *Csatáry* Frigyes máv. főfelügyelőket, *Ofner* József máv. felügyelőt, *Kovács* keresk. muzeumi aligazgatót, a III. kertiletből jelen voltak *Bencze* Benő előjáró, *Ott* Ádám ujlaki plébános, *Sagmüller* József helyettes plébános, az óbudaiak rokonszenves plébánosjelöltje, *budai* *Goldberger* Samu, *Benedek* Sándor közzgazg. bíró, dr. *Péchy* János tisztí orvos. Az ünnepség befejeződött, midőn a miniszterelnök szívélyesen bucsút véve távozott, kinek lebilincselő szeretetreméltósága és emlékezetes kijelentései általános, mély és maradandó benyomást kellettek. Nagyszámu kíváncsi közönség is nézte a *Szt-Lukács-fürdő* udvarán és kertjében a szép díszítéseket, hol *Sajó* kapitány példás rendet tartott fenn.

— **Az ungvári Fehér-Hajó épület kiépítése.** Márczius 1-én Ungvár városának egy ősmert régi épülete kerül lebontás alá. Helyén egy díszes és minden kényelemmel berendezett kétemeletes palota fog épülni. A nagyhid-utcai rész a tekkből ki lesz szélesbitve és így e tekintetben is előnyére lesz a közönségnek.

— **A szegedi paprika hire.** Mint annak idején a világgá hirdetett borhamisítási ítéletek a magyar bortermelőknél és borkezeskedőknél, úgy nagyon sokat ártott a szegedi paprika világhírének is az a néhány lefoglalási eset, a melyet a kihágási bíróság az utóbbi időben levél kénytelen eszközölni. Irtunk már erről eleget, most csak azért térünk vissza erre a tárgyra, mert értésünkre jutott, hogy milyen arcátlan igyekezettel iparkodnak osztrák testvéreink a mi árucikkünk jó hírnevét lerontani. Néhány élelmes és irigy osztrák kereskedő ugyanis lefordítottatta a szegedi és pesti magyar lapokban közölt tudósításokat, leköszölték több osztrák lapban és megküldötték mindazoknak a kereskedőknek, a kiknek bármiféle üzleti összeköttetésük van a szegedi kereskedő cégekkel. Ime, az ő érdeklődésüknek az elpalástolhatatlan rosszakarata. A dologban az az érdekes, hogy a lefoglalt paprika nem is szegedi volt, hanem külföldi, a mint már százszor is megirtuk, de hát ez mellékes a gyűlölet szempontjából, ha ama bizonyos lefordított cikkekből némi kihagyásokkal és pótlásokkal pompás fegyvert lehet kovácsolni a magyar áru ellen.

— **Olasz bor-özön.** Bariból jelentik, hogy december havában 40 ezer hl. bort hoztak onnan az osztrák-magyar vámterületre, míg 1901 decemberében csak 20 ezer hl-ter. 1902-ben a borbehozatal fölzötte a *másfélmillió* hektoliter, holott 1901-ben csak háromnegyedmillió hektoliterre rugott.

— **Meglopott vendéglős.** *Kozma* Márton, a csabai „Fehér bárány” vendéglő tulajdonosa jelentést tett a rendőrségnek, hogy meglopták. Valami ügyes tolvaj álkulescsal kinyitott két vendégszobát s azokból az ágyneműt, ruhaneműt, cipőket s egyéb apró tárgyakat elemelt. A csabai rendőrség megindította a nyomozást s már nyomában van az ismeretlen tettesnek.

— **Betörés az aradi Kass-vendégőbe.** Vakmerő betörők a múlt hónap 10-én éjjel betörték Aradon a város legforgalmasabb helyén lévő Kass-vendégőbe s nagy mennyiségű italon kívül elvitték a kasszában talált pénzt. *Kass* Béla vendéglős erről jelentést tett a rendőrségnél s elpanaszolta, hogy rövid idő óta ez már az *ötödik* betörés vendéglőjében. Az éjjel 11 órakor zárták be a Szabadság-tér és Forray-utca sarkán levő vendéglőt s reggel, mikor fel akarták nyitni, meglepetve tapasztalták, hogy a helyiség bejárata nyitva van, a *kassza* és *pezsgő-szekrény* fel van törve. A betörést valószínűleg többen követték el s a jelek szerint a viszonyokkal teljesen ismerősek voltak. Álkulescsal hatoltak be a vendéglő Forray-utcai ajtaján s először *Halász* Imre főpinczér szekrényét törték fel, melyből 50 korona készpénzt vittek el. Azután feltörték a vendéglős kis kasszáját: itt azonban pórul jártak, amit valószínűleg csak reggel vettek észre. A kasszában ugyanis egy fatálban u. n. „tantuszok” voltak, ezeket a betörők bizonyára aranypénznek nézték s mind egy szálig magukkal vitték. Miután több pénzt nem találtak az 50 koronánál, a pezsgős szekrényt törték fel, melyből nagymennyiségű pezsgőt s egyéb finom borokat vittek el. A feljelentés alapján *Grein* Nándor tb. főkapitány rögtön megindította a legszélesebb körű vizsgálatot s a detektívek már nyomában is vannak a beöröknek. *Két gyanús embert* kihallattak a délelőtti folyamán, kik egyelőre tagadnak ugyan, de minden jel arra mutat, hogy a betörést ők követték el. Sőt a vendéglőbe történt előbbi négy betöréssel is őt gyanúsítják. A pezsgős üvegek egy részét, természetesen üresen, a délután folyamán megtalálták a vendéglő-udvar egy dugott helyén.

— **Az acetylen-ipar szabályozása.** Ilyen czimmez az acetylen-telepek tulajdonosai és az acetylen-iparral foglalkozók számára igen hasznos kézikönyvet irtak *Gerster* Miklós központi kir. iparfelügyelő és dr. *Jezsovics* János miniszteri s. fogalmazó. Egybeállították, magyarázatokkal és gyakorlati utmutatásokkal ellátták az acetylen-szabályrendeletet és az annak alapján kibocsátott vizsgálati és képesítő-bizottsági szabályzatot. E két kiváló szakértő utmutatása nyomán az érdekeltek könnyen tisztába jönnek mindazzal, amit a szabályrendelet az acetylen-ipar gyakorlása és az acetylen-telepek kezelése körül kíván. A csinos kiállítású kötetet, amelynek ára 2 korona, melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Megrendelhető a Budapesti Hírlap újságvállalatnál (VIII., Rökk Szilárd-u. 4.).

— **Leégett vendéglő.** Urdomb községben a minap kigyuladt az ottani vendéglő, melylyel együtt egy lakóház is földig égett. A tüzet állítólag *Horváth* Ferenc vendéglős okozta oly módon, hogy pipájából egy szikra kipattant a kamarában.

— **Söprik az Andrássy-utat.** *Rudnay* Béla rendőr-főkapitány rendeletet bocsátott ki, mely a rendőri felügyelet alatt álló nőknél az Andrássy-uton levő kávéházak látogatását úgy nappal, mint éjjel szigorúan megtiltja.

— **A részésgé diagnózis.** Az angol parlament nemrég törvényt hozott, a mely a rendőrnek megadja a jogot, hogy a részeg embert, ha nem is követ el semmi kihágást, lefogja és bíró elé vezesse. A törvény világos és határozott, de annál bajosabb azt megállapítani: mikor is részeg hát igazában az ember? Hol kezdődik a büntetendő berugottság, hol a határ, a melylyel a nektvidámmodot ferfu átéli a szelid mámor korlátját és a büntetendő kodexbe ütköző elázottság csunya területére téved? A törvény új esztendőkor löpett életbe és az angol orvosok azóta jóformán csak ezen vitakoznak, a nélkül, hogy valami elfogadható mértéket idáig ki tudtak volna eszelni. A skót rendőrök, a kiknek a sors kegyelemből roppant bőséges alkalmuk van ezzel a kérdéssel a gyakorlatban foglalkozni, már találtak szisztémát és ez a következő: Elmondanak a gyanus férfinak valami nehezebben kiejthető mondatot, mint például a magyarban ez: Bár csak ezt a csillagos eget megcsillagosítalaníthatnám! Ha azután ezt a jó ember utánuk tudja mondani, mehet Isten hírével. A kinek könnyen forog a nyelve, az nem részeg. Van azonban ember, a kinek nehezen forog a nyelve, ha mindig csak vizet iszik is. Rendőr is van ilyen. Ez a mód tehát nem tökéletes. Egy londoni újság mást ajánl. E szerint: részegnek vendő az, a ki az utcán hever, fölkelni a maga jószántából nem tud és lármázik, hogy — miért nem hozzák már azt a paplant!?

— **Nem kell kávé főzni.** Mint a kolozsvári «Ellenzék» írja, — egy odaváló urinő, a fekete kávénak oly módoni főzésére és konzerválására s a kész feketekávénak Magyarország és társországaiban való forgalomba hozatalára nyert a Kir. Szabadalmi Hivataltól engedélyt, amely hivatva van az eddig nagy fáradsággal, idővesztéssel és nagyobb költséggel házilag főzött és használt minden más feketekávé főzését és pótlékkávék használatát kiküszöbölni. S ami a fő; ez a kész feketekávé amellet, hogy a legjobb minőségű valódi szemes kávéból készül, oly egyszerű és könnyű kivonatot tartalmaz, mely a kész kávé egyezsersmint a megromlás veszélye nélkül hat, sőt tizenkét hóig is konzerválja s az eddig használt pótkávékat helyettesíti. Továbbá ez az ujan felfedezett és konzervált kész feketekávé a gyomorhajosokra valóóság gyógyerővel bír. Ezen kész feketekávének Magyarországon és társországaiban valamint több idegen államban való szabadalmazási és pénzügyi ügyét egy három tagból álló budapesti társaság vezeti. Nem messze tehát az idő, hogy palaczkozva, készen kapjuk a boltokból, mint akár a másféle italokat, a pompás fekete kávé s a kávéok és gazdasszonyok nem lesznek kitéve annak, hogy előre megfőzött feketekávéjok, kivált nyári időben, egy-két nap alatt használhatatlanná válják. Arról is értesítenek, hogy ezen új találmányu kávé Kolozsvárt és több megyében, mintegy kétszáz jeles gazdasszony, fekete és tejes kávé kedvelő urnő és ur, akik izlették, dicsérő levelekkel tüntették ki. Közgazdasági szempontból is fontos ez a találmány, mert fokozatosan megfogja szüntetni a hozzánk külföldről beözölő és több millió értéket képviselő minden névvel nevezendő pótkávék használatát. Örvendünk, hogy ez a fontos találmány magyar eredetű.

— **Acetylen-készülékeket vizsgáló bizottság kinevezése.** Az acetylen-gázt fejlesztő készülékek és telepek megvizsgálására, ugyszintén az ezek felszerelésére, berendezésére és kezelésére képesítő vizsga megtartására szervezett vizsgáló-bizottság tagjaivá öt évi időtartamra a kereskedelemügyi miniszter a következőket nevezte ki: Elnökké: *László* Pál műegyetemi tanárt, rendes tagokká: *Gerster* Miklós kir. iparfelügyelőt, dr. *Békessy* Géza kir. közegészségügyi felügyelőt, *Karkoványi* Ákos gépészmérnököt, *Klemp* Gusztáv tanárt; jegyzővé dr. *Jezsovics* János min. segédfogalmazót; póttagokká: *Dömötör* Pál gépészmérnök-tanárt és *Pfeiffer* Ignác műegyetemi magántanárt.

Pályázat.

Az »Ujpesti Közművelődési Kör« tulajdonát képező és **Ujpesten, Árpád-ut 58. sz.** alatt fekvő épület **kávéházi helyisége** a hozzátartozó mellékhelyiségekkel és a kör helyiségeiben való kiszolgálással együtt **bérbeadandó.**

A bérleti feltételek megtudhatók naponta d. u. 4 és 6 óra között a kör elnökénél (Ujpest, Gyár-utca 11. sz.) vagy ugyanazon idő alatt a kör helyiségében a háznagnál.

Ujpest, 1903. évi márczius hó.

Góth Pál, titkár. Dr. Führer Simon, elnök.

(Telefon-szám 27—34.)

Romlott borokat **dohos, penész vagy hordó-izület és szag** uakkat azonnal és feltétlenül megjavítá

BONORAL,

mely teljesen iz és szagnélküli folyadék s a bornak idegen ízt nem ad. A **BONORAL** ugy hat, mint valami derítő szer: a kellemetlen dohos ízt tartalmazó alkotrészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja, úgy, hogy egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól elválasztható **Hatása biztos!** Ara egy hektóra 3 korona, 5 hektóra 14 korona használati utasítással. Kapható:

ERDŐS JENŐ gyógyszerésznél,

Egerben (Hevesmegye).

LOHR MÁRIA ezelőtti KRONFUSZ

cspike-, vegyszeti tisztító- és műfestő-intézele megnagyobbított erőművi szőnyeg-poroló- és szőrmeáru-megóvó intézettel. Megbízások átvételnek: **VIII., Baross-utca 85. sz. főtelepen.** Fiók-üzletek: **IX., Kalvin-tér 9. V., Harminczad-utca 3. VI., Teréz-körut 39. VI., Andrassy-ut 16. VIII., József körut 2.** Telefon száma: 57—08.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen. vizeleti nehézségeknél, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csíramentes!

Kapható ásványvizkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

Egy igen jól működő

hydrür világító-gép

30—30 AUER-lángra berendezve, teljes felszerelés-el **jutányosan eladó.** Részletes felvilágosítást nyújt:

KLEIN J. kávé, Veszprém.

ÜZLETI HIREK

Herczeg Ferencz győri vendéglős, ki üzletét *Opitz* Rudolf vendéglősnek adta át, átvette ugyanott az „Elite“ kávéházat. — **Márosi Eszter** szállodás Zilahon, átvette az ottani „Tigris“ szállodát. — **Zwirn Mór** vendéglős Temesvározt átvette ugyanott „A hat választófejedelemez“ címzett szállodát, melyet „Pannonia szálloda“ név alatt teljesen újjáalakítva nyitott meg. — **Káldizár Fáni** férj. Berne Lőrincznő kibérelte a beregszászi „Arany oroszán“ szállodát s azt „Központi szálloda“ néven folyó évi február hó 25-én nyitotta meg. — **Klein Ignác** kávé megvette a debreczeni sasutczai „Baross“ kávéházat és azt teljesen újjáalakítva „Ipar-kávéház“ néven nyitotta meg. — **Koller Ferencz** a *Lócsai* kaszinó bérloje átvette *Lócsán* a „Városi Szállodát“ is és szakavatott vezetésével bizonyára megnyeri a közönség nagyfoku pártolását.

Megvételre kerestetik egy nagy és jó karban levő takaréktűzhely.

Czim a kiadóhivatalban megtudható „M.“ jelige alatt.

BÉRLETEK.

Bérbeadó vendéglő. Hegyfaluban a nagy vendéglő azonnal 3 vagy 6 évre bérbe vehető. További felvilágosítással szolgál Nagy Bálint tulajdonos Szombathelyen, Vörösmarty-utca 27. szám.

Bérbeadó fürdővendéglő. Tusnádfürdön a mélt. gróf Mikes Ámin tulajdonát képező „Schweiczi Házak“ (két elegáns berendezett szálloda és egy vendéglő-épület) az 1903. évi idényre, esetleg huzamosabb időre is bérbeadtnak. Felvilágosítást ad: Albertini Géza íg. Bükkszádon (Háremszékm.).

Bérbeadó vendéglő. Ovadékképes vendéglős kerestetik a monostori sörsarnok részére. Bővebbet Czell Frigyes és fiaínál Kolozsvár, Magyar-utca 43.

Sörsarnok bérbeadása. A Kecskemét város tulajdonát képező népligeti sörsarnok hat évre bérbeadó. Feltételek a városi hatóságtól tudhatók meg. Határidő márczius 26.

Boreladás.

Eladó 160 hektoliter vörös- és 100 h-liter fehér bor. Klosterneuburgi mérő szerint a must cukortartalma átlag 19 fok. 1902-ik évi termés.

Magyarbéli Pinczészet (Pozsonym)

MIKLÓS MÁRTON

czipész és orthopád-czipők készítője
BUDAPEST, VI., Dessewffy-u. 37.

Elvállal igen jutányos árban bármely e szakmába vágó munkát. Az orvos urak rendelkezére

fájós lábakra

a legpontosabb kivitelben és igen olcsón készítem az orthopád-czipőket. **PINCZÉREK** és a sok járással foglalkozó munkásoknak specializáltja vagyok.

ELADÓ KÁVÉHÁZ!

Huszezer lakossal bíró élénk városban egy a mai kornak megfelelően berendezett jó-forgalmu kávéház, mely kevés bérletet fizet és a bérlet több évekig biztosítva van, más vállalat miatt átadandó. Bővebb felvilágosítást

VÁRADI ÁRMIN, Győr

a „Fiume“ kávéház tulajdonosa, ad.

Vendéglősök és szállodások

a legjobb minőségű **sajtokat, turót, vaját, szalámit**, ugymint mindenemű **conserveket és csemegéket** a legjutányosabban beszerezhetik

Kirsch János sajt-, vaj- és szalámi nagykereskedésében

BUDAPEST, Király-utca 53. sz.

* Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. *

Mindennemű czélokra szolgáló

JÉGSZEKRÉNYEKET

SŐR- és BORKIMÉRŐ-KÉSZÜLÉKEKET

pinczerezetékkel vagy a nélkül.

HÜTŐTELEPEKET ÉS JÉGGYÁRTÓ BERENDEZÉSEKET

(szénsavrendszerrel, melynél az üzemköltség elenyészőleg csekély, ha a hajtóerő már meg van) szállítanak:

DR. WÁGNER ÉS TÁRSAI

egyesült gyárak, mint betéti társaság.

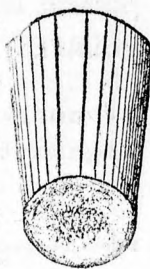
Budapest, IX., Tinódy-utca 3/a. sz.

Bécs, XVIII., Schoppenhauerstr. 45.

STANIOLKUPAK-GYÁR.

Szikviz-gyár berendezések.

Prospektus ingyen és bérmentve.

Szálloda-, kávéház- és vendéglő-átvétel.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség becses tudomásáfa, hogy a győri „Nádor“-szállodát, Ujváros, Kossuth-utca, átvettem s azt a mai kor igényeinek megfelelőleg berendezve, **f. évi június hó 29-én ünnepélyesen megnyitottam.**

Főgondomat fogja képezni mindenütt a tisztaság, az élőzékeny, gyors és pontos kiszolgálás. — Igyekezni fogok tisztán kezelt, jó italok kimerésével a n. é. közönség pártfogását kiérdemelni. — Szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

KERSTINGER FRIGYES, szállodatulajdonos.

Boreladás.

Kiváló minőségű, tisztán
kezelt borok:

1880-iki fehér 700 liter ára per hl. . . .	K. 160.—
1898-iki fehér 600 liter. . . .	ára K. 80.— per hl.
1899-iki „ 1200 „	„ „ 44.— „ „
1900-iki „ 1200 „	„ „ 70.— „ „
1901-iki „ 4300 „	„ „ 52.— „ „
1901-iki fehér Rizling 600liter „ „	„ „ 80.— „ „
1902-iki fehér 3500 liter	„ „ 38.— „ „

Kapható és megízlelhető a termelőnél:

Guttman József urnál,

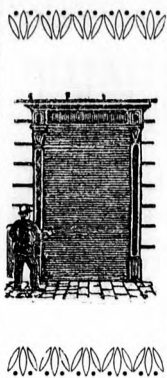
Nagyváradon, Korona-utca.

Vendéglő-eladás.

Pozsonyban egy igen jó nyári és téli vendéglő, jó forgalmu helyen, bálók és nagyobb társas összejövetelekre alkalmas, nagy ivó és külön vendégszobával, nagy pincze, konyha, kamra, két szobás lakás, nagy étterem, emellett tánczterem, fedett tekepálya, csinos kerthelyiség minden szükséges felszereléssel saját füstölővel, az egész helyiség villamos világítással el látva azonnal **átvehető bérbe** vagy **örök áron is eladó.**

Ajánlatok közvetlenül

Chowantsek Lajshoz
intézendők **Pozsonyban.**

Telefon 20—54.

Telefon 20—54.

Eckmayer István

Gyárt : csász. és kir. szab. zajtalan aczélemez-görredőnyöket, prima bőrrel bőrözve, valódi Wertheim-zárral, alul vagy felül zárhatók. Esslingeni **ablakfaredőnyöket**, kítámasztó vasszerkezettel, önműködő hevedergördülővel. Továbbá **napellenzőket**, épület- és műlakatos-munkákat, stb.

Napellenzők ! Kávéház, vendéglő, üzlethelyiség, nyaralók stb. számára.

Budapest, V., Tisza-utca 81. sz.

Árjegyzékkel és árajánlattal bármikor szolgálók.

BORHEGYI F.

palaezkozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea főraktára
BUDAPESTEN, Gizella-tér I. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.

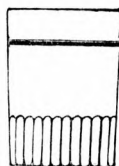
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Szinell János utóda EHRHARDT JÁNOS

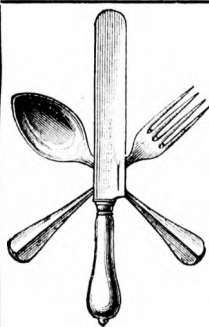
— üvegyári raktár —

Budapest, Mária Valéria-u. Bristol szállodának átellenében.

Szállodai, vendéglői, kávéházi üvegneműekben dus választék

Elvállal képkeretek, ablak bemetszések és minden e szakmába vágó üveges munkát, üveg, porcelánt lakomákhoz kölcsönöz díj ellen. 12 drb vizes pohár kávéház, vendéglő és háztartáshoz alkalmas 60 kr.

Alapított 1819.

Legnagyobb érmekkel kintüntetve.

Jótállás mellett legjobb minőségű

China-ezüst- Alpaca-ezüst árak

Hiermann J. L.

cs. és kir. udvari
fémáru gyárának főraktárában

Budapest, IV. ker., Eskü-ut Clotild-palota.

I-ső rendű Alpaca ezüst:

12 leves kanál . . . K. 30.—	12 csemege villa K. 24.—	1 husvilla K. 6.—
12 villa „ 30.—	12 kávé kanál „ 16.—	1 cukorporkanál „ 5.—
12 kés „ 30.—	1 tejmerő 5.20	1 főzelék kanál „ 7.—
12 csemege kanál „ 25.—	1 levesmerő „ 8.40	1 mustártartó . . . „ 6.80
12 csemege kés „ 24.—	1 mártásmérő „ 6.60	1 sótartó „ 3.60

Égész berendezések, szállodák, vendéglők és kávéházak részére.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Az egészség fenntartására nélkülözhetetlen a

DELFIN VIZSZÜRŐ

bel- és külföldi orvosi szaktekintélyektől elismert legjobb vizszűrő.

Alkalmazható vízvezetéknel, kutaknál, használható kisebb vidéki háztartásokban palackformában.

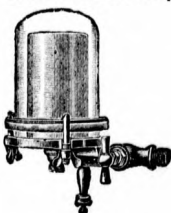
Szállodák, vendéglők és kávéházakban nélkülözhetetlen.

Készítünk minden ipar- és gazdasági célokra bármily terjedelmű szűrőtelepeket.

Magyar szűrő vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körut 27. szám.

Prospectus ingyen és bérmentve.

— Boreladás. —

KUN-SZENT-MIKLÓSON alólirott termelőnek
250 hektoliter fajtiszta, elsőrendű, saját termései RIZLING-bora van **eladó.**
Venni szándékozók egyenesen alólirottához fordulhatnak.

Tóth Zsigmond, földbirtokos.

ÜVEGGYÁRI TELEPEK

azelőtt SCHREIBER J. és UNOKAÖCSCEI

— BUDAPEST, —

IV., Régi posta-u. 10. (félem.)

— NAGY RAKTÁR —

ÜVEGÁRUKBAN

vendéglők és kávéházak részére.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Félmillió huszfilléres.

Ily czimen lapunk előző számában behatóan foglalkoztunk *előfizetőink határozott óhajára* ama követeléssel, melyet *százalékengedmény* tekintetében a Törley pezsgőgyárral szemben támasztottunk.

Mig mi *itthon* szakiparosaink közérdekeért sikra szállunk *egyelőre* eredménytelenül, mig szakiparosaink *itthon* készséggel és örömmel árusítják a magyar pezsgőt és szorgalmasan gyakorolják helyiségekben az iparpártolást, tehát hazafias czélt szolgálnak, addig azt olvassuk a budapesti napilapokból, hogy a gyártulajdonos *ur külföldön mulat, ott költi el jövedelmének egy részét* és agyongázolja automobiljával a *nizzai* prefektus kis leánykáját, amiért állítólag egy vagyonra menő kártérítést kell elszenvednie.

Igy azután nem csuda, ha maga a gyártulajdonos nem is vett eddig talán tudomást arról a méltányos követelésről, melyet lapunk utján intéztünk hozzá.

Éppen azért kitartással napirenden tartjuk e kérdést, de meg azért is, mert minél többet foglalkozunk vele, annál inkább erősödik az a tábor, melynek *czélja: a magyar iparpártolás*, de *czélja* az is egyuttal, hogy üzletvezetésébe bevigye az *okos takarékoságot és a modern kereskedelmi szellemet*.

Az eddig beérkezett nyilatkozatok is buzditanak bennünket arra, hogy a cél eléréseig folytassuk a megkezdett akciót és *előfizetőink érdekében* nem is hagyjuk abba, mig eredményről nem számolhatunk be.

Az alább következő sorokat szóról szóra idézzük a tömegesen beérkezett eredeti, bélyegzőkkel ellátott nyilatkozatok közül s ha *nem adjuk közre sem most, sem később a nyilatkozók nevét*, az nem von le a beérkezett nyilatkozatok értékéből semmit, ellenben *megvédi az összes nyilatkozókat attól, hogy nevük nyilvánosan szerepeljen*.

Ennélfogva azon előfizetőink, akik a megindított mozgalomhoz akarnak csatlakozni, bizalommal küldhetik be nyilatkozataikat, mi azokat név nélkül fogjuk a közérdek szempontjából közreadni a következő módon.

Egyik előfizetőnk ezt írja:

„Soha alkalmasabb pillanatban nem jöhettek volna becses sorai. . . .“

„De több okunk is van, hogy állást foglaljunk, hiszen ő már valóságos autokrata módon uralkodik felettünk, tehát elérkezett az ideje, hogy ennek az urnak a körmére koppintsunk.“

Egy másik előfizetőnk beküldi azon levelének másolatát, melyet évekkal ezelőtt intézett a céghez s mely így szól:

„Tekintetes

Törley József és társa uraknak

Budapesten.

Miután tudomásomra jutott, hogy részint állandó vevőinek a rendes árból 10 százalék engedményt adnak, kérném engem is abban részesíteni és pedig a már rendelt pezsgónél is.“

Erre a cég az ő szokott üzleti stylusában a következőleg válaszolt:

Ezen kérdőív leválasztható. A tuloldali kérdésekre kérjük előfizetőink nagybecsű válaszát olvasható aláírással ellátva **hozzánk azonnal beküldeni.**

„T. (Tehát még arra sem tartja érdemesnek a vevőit, hogy megadja nekik a „Tekintetes“ czimet) ... szállodás urnak ... Tegnapról kelt b. levelezőlapját megkaptuk és arra válaszolva tisztelettel értesítjük, hogy Uraságodat igen tévesen informálták. ... Mi minden körülmények között ragaszkodunk a megállapított egységárahhoz és egyik vagy másik revönket a többi rovására nem részesítjük előnyben stb. Aláírva Törley.“

Hogy ezen egységárhoz mennyire ragaszkodik a cég és mennyiben igaz az, hogy egyik vevőt nem részesíti e cég a másik rovására előnyben, az legjobban kiviláglik azon adatokból, hogy egyik semmiféle engedményben sem részesül, a másik meg igen; az egyik kap 2⁰/₀-ot, a másik 3⁰/₀-ot, a harmadik meg 5⁰/₀-ot.

Különben beszéljenek a tények.

Például egy másik levél:

„Van szerencsém jelen soraimmal mellékelve beküldeni a kitöltött kérdőívet. Egyben fölkérem a tekintetes szerkesztőséget, miszerint a budapesti tisztelt vendéglős és kávé uraknak, kiknek kebeléből ezen mozgalom kiindult, hogy ezen mozgalomból kifolyólag céltudatos fáradozásukért köszönetem kifejezését nyivánítani kegyeskedjék.

En ugyanis Törleynek három év óta vevője vagyok és viszontelárusító kedvezmény százalékot csak a harmadik évben nyertem, még pedig 3⁰/₀-ot mindannak daczára, hogy minden rendelésem alkalmával a többi honi pezsgőgyárakra hivatkozva 10⁰/₀ viszontelárusítói engedményt kértem. En a legnagyobb készséggel csatlakozom e mozgalomhoz!“

Egy 15 éves vevője 5⁰/₀-ot élvez.

Egy igen előkelő budapesti vendéglős, ki ugyancsak 15 év óta vevője e cégnek, daczára annak, hogy kért engedményt, nem kapott s kijelenti, „esetleg kötelezem magamat a borát nem tartani.“

Nagyon érdekes egy városi nagyszálló tulajdonosának nyilatkozata, ki a gyár fennállása óta vevője a cégnek és féléves fogyasztása 800 üveg (tehát évente 1600 üveg) és soha semmiféle engedményt nem élvezett.

Nem kell nagy számtani tudomány, könnyen kiszámítható, hogy ezen egyetlen egy vevő 5⁰/₀ engedmény mellett 17 év leforgása alatt 5440 koronát, szóval ötezernégyszáznegyven korona összeget takarított volna meg.

Pedig ez csak egyetlen egy vevő!

Ime a rideg számok maguk is keresik a méltányos üzleti elvek gyakorlatát.

Egy jónevű szállodás már 11 éve, egy kávé 10, több 15, egy harmadik 18 év óta vevője a cégnek és nem kapott semmiféle engedményt. Van olyan előfizetőnk, aki készpénzben azonnali fizetés mellett 2⁰/₀-ot élvez. Jelentkezett olyan előfizetőnk is, ki egyáltalában nem vevője a cégnek azért, mert nem ad engedményt.

Egy fürdővendéglős a gyakori levelezés alapján 3⁰/₀ engedményt tudott kivívni magának.

És még sorolhatnánk fel különböző, változatos tartalmu nyilatkozatokat, azonban meggyőződésünk szerint ezen alkalommal az adatok elég világos bizonyítékát szolgáltatják annak az egységes üzleti vezetésnek, melyet a magyar vendéglősökkel és kávésokkal szemben tanusít a Törley-gyár.

Hangsúlyoznunk kell, hogy mi nem akarjuk e gyártól eltéríteni előfizetőinket. Eszünk-ágában sincs e gyár bora ellen kifogást emelni.

Mi csak előfizetőink érdekeit tartjuk szem előtt, éppen azért mellékelünk kérdőíveket lapunkhoz, hogy az eddig is tömegesen érkezett válaszokhoz azoknak a nyilatkozatát is csatolhassuk, akik eddig nem küldték be hozzánk válaszukat.

Megakarjuk mutatni, hogy a magyar vendéglős- és kávéskar, ha összetárt, hatalmat képez, mely hatalomnak azután biztosan élvezni fogja előnyeit.

Hazafias tisztelettel

a szerkesztőség.

A „Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar“ szerkesztőségének

Budapesten.

Kérdőív.

1. Évezett-e eddig Törley Józ. és Társa budapesti pezsgőborgyárostól ismételadói ⁰/₀-ot (százalékot) ?

Válasz

2. Ha igen, hány ⁰/₀-ot (százalékot) ?

Válasz

3. Ha nem, kért-e már tőle ⁰/₀-ot ?

Válasz

4. Hány év óta vevője e gyárnak ?

Válasz

5. Kívánja-e, hogy a Törley Józ. és Tsa pezsgőborgyáros cég ugyanannyi rabattot adjon Önnek, mint a többi magyar pezsgőgyárosok, t. i. ismételadói czimen 10⁰/₀-ot ?

Válasz

Kelt

190

Az üzlet bélyegzője.

olvasható aláírás.